

2023060114815

Fastställelseintyg

Undertecknad VD i Sydvatten AB intygar härmed dels att denna kopia av hållbarhets- och årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma 2023-05-29. Stämman beslutade också att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Malmö den 29 maj 2023

Jörgen Johansson
Verkställande direktör

Hållbarhets- och årsredovisning 2022

Fotokopians överensstämmelse
med originalet Inrygas:

Lars Rosén

Innehållsförteckning

Hållbarhetsredovisning

Om denna redovisning	3
VD-ord	3
Om Sydsvatten	5
Säkra och utveckla våra råvattentäkter	8
Säker produktion och leverans	14
Minska och effektivisera vattenanvändningen	17
Effektiv resursanvändning	18
Robust ekonomi	23
Kompetent organisation	25

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse	29
Resultaträkning	34
Balansräkning	35
Kassaflödesanalys	37
Noter	38
Underskrifter	49

Handwritten signature

Om denna redovisning

Detta dokument beskriver Sydvattens verksamhet och utmaningar ur ett ekonomiskt och ett hållbarhetsmässigt perspektiv. Sydvattens stadigt ökande omsättning innebär att bolaget omfattas av de formella krav på hållbarhetsrapportering som årsredovisningslagen ställer. 2022 beslutade EU om ett nytt direktiv för hållbarhetsredovisning, som kommer att ställa nya krav på hållbarhetsredovisning, vilka blir mer omfattande. Sydvatten omfattas av direktivets krav från redovisningsåret 2025, och förberedelser pågår för en anpassning till de nya kraven.

Syftet med en transparent redovisning av ekonomisk information och hållbarhetsinformation är bland annat att bolagets intressenter på ett lättillgängligt sätt ska kunna ta ställning till hur väl bolaget är rustat för existerande och förväntade utmaningar. Sydvatten har en unik uppgift genom att vara möjliggörare i vårt verksamhetsområde av ett av de globala hållbarhetsmålen: Mål 6, Rent vatten och sanitet för alla. Det är ett stort ansvar och en komplex uppgift som är beroende av ett stort antal miljömässiga, ekonomiska och sociala faktorer. Redovisningen har ambitionen att ge en överblick och fördjupning kring våra viktigaste utmaningar och vad vi gör för att möta dem.

Som bilaga till redovisningen finns ett Klimatbokslut avseende 2022. I detta ges en mer detaljerad redovisning av arbetet med att minska klimatutsläppen från verksamheten.

VD-ord

Verksamheten fungerade väl under 2022, vi hade inga avbrott i försörjningen och investeringarnas framdrift gick på det hela taget enligt plan. Däremot var omvärldsutmaningarna större än någonsin. Vi upplevde leveransstörningar och hot om leveransstopp inom många områden samt kraftigt höjda priser på el, bränsle, kemikalier och byggmaterial. Dessutom nådde yttre hot av fysisk och digital karaktär helt nya nivåer. Året som gick kan ses som en stresstest för hela verksamheten.

Att vi klarat det så pass bra är naturligtvis ett resultat av ett stort engagemang hos alla medarbetare, men även många års arbete med strategisk utveckling och långsiktig planering. I vår bransch finns ingen quick fix. Vi har de senaste 20 åren arbetat utifrån långsiktiga strategiska planer som fokuserat på att utveckla ett långsiktigt robust försörjningssystem som klarar det oförutsägbara och har marginaler för att hantera variation i alla verksamhetsdelar.

De historiskt stora kostnadsökningarna driver avgiftshöjningar gentemot konsument och industri. Under 2023 använder vi den konsolidering som byggts upp genom åren så att vi undviker panikåtgärder. En ytterligare möjlighet att finansiera verksamheten ges genom ett grönt obligationsprogram som lanseras under 2023.

Rustade att möta nya direktivet

Under året deltog vi aktivt i arbetet med att införa EU:s nya dricksvattendirektiv i svensk lagstiftning. Det innebär omfattande förändringar i de svenska dricksvattenföreskrifterna – bland annat nya gränsvärden för PFAS. Sydvattens råvattenförsörjning håller en hög nivå genom täkterna Bolmen, Vombsjön och Ringsjön och vi klarar med marginal de nya gränsvärdena. Uttagsrätterna är väl tilltagna och räcker för mycket lång tid. Kvaliteten och

WGS & 7

omvärldspåverkan i Bolmen innebär unikt goda förutsättningar för ett långsiktigt tryggt dricksvatten. Redundansen och reserverna är goda, liksom vattenskyddet.

Kompetensförsörjningen har varit ett särskilt prioriterat område i 20 år. En genomgripande strategi vid rekryteringar har varit att vid sidan av kompetenskrav även ställa höga utbildningskrav. Jag är övertygad om att den samlade bildningsnivån har resulterat i en organisation med särskilt hög förmåga. Genom forskningsverksamheten har vi också kunnat attrahera ytterst kompetenta experter. Sammantaget står Sydvatten väl rustat med en mycket stark kompetens och förmåga.

Vi verkar med breda samhällsperspektiv och ett starkt medborgarfokus. Utifrån- och inperspektivet kan förefalla självklart i goda tider men det krävs både integritet och mod för att hålla i när det som mest behövs. Den pedagogiska verksamheten Tänk H2O! som vi genomför varje år vid Bolmen är ett exempel på hur samhällsuppdraget kan breddas. Vi är stolta över att härigenom kunna leverera framtidstro till våra ungdomar.

Fokus krävs på hållbar vattenanvändning

Vid vårt seminarium i Almedalen 2019 lanserade vi för första gången begreppet hållbar vattenanvändning. Utgångspunkten är att vatten inte är en oändlig resurs, utan behövs till mycket. Dricksvatten är ett viktigt område, men vatten behövs också för produktion av mat och för att upprätthålla ekologiska system. I Sverige finns ingen sammanhållen plan för förvaltning av de samlade vattenresurserna. Det är en svaghet som vi har belyst i på många olika sätt och med flera olika perspektiv. Samhället behöver styra användningen av vatten på ett helt nytt sätt och därmed aktivt förvalta både ytvatten och grundvatten.

Det finns många motiv till att minska vattenanvändningen. Det borde numera vara självklart att vattnet ska räcka till mer och fler samt att vi måste utveckla en hållbar dricksvattenverksamhet. Men minskad vattenanvändning skulle också resultera i minskade investeringsbehov i hela den kommunala VA-verksamheten. Om vi lyckas närma oss Danmarks nivåer av vattenanvändning innebär det att vi enbart i Sydvattens verksamhet kan spara in flera miljarder i investeringar de närmaste 20 åren. Konsumenterna får lägre vattenpris och vi skapar ökad säkerhet och redundans utan större insatser.

Detta är något vi inte klarar på egen hand. Kommunerna i västra Skåne har valt att organisera VA-försörjningen i flera organisationer med ansvar för specifika delar i försörjningskedjan. För att lyckas krävs samlade styrformer och sannolikt någon form av koncernbildning som kan leda fram till gemensamma och samordnade insatser.

I augusti 2023 lämnar jag rollen som VD för Sydvatten efter 20 år som varit mycket spännande och utvecklande. Jag vill därför avsluta med att rikta ett enormt tack till alla fantastiska kollegor på Sydvatten som jag har haft glädjen och förmånen att samarbeta med under så många år!

Stort och hjärtligt tack!

Malmö 2023-03-06

M *R*
1

Jörgen Johansson

VD

Om Sydsvatten

Sydsvatten är ett kommunägt bolag som producerar dricksvatten till 17 kommuner i västra Skåne. Bolaget bildades 1966 och är en av Sveriges största dricksvattenproducenter.

Sydsvatten äger och driver de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket, Bolmentunneln samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Vattnet hämtas från sjön Bolmen i Småland och Vombsjön i Skåne. Från Bolmen leds vattnet i den åtta mil långa Bolmentunneln till Skåne. Om det skulle uppstå problem med försörjningen från Bolmen finns det även möjlighet att ta vatten från reservvattentäkten Ringsjön i Skåne.

Varje dag förser Sydsvatten nästan en miljon invånare samt många industrier och verksamheter med dricksvatten. 2022 behandlades och distribuerades 77 miljoner kubikmeter vatten. Sydsvatten har 111 medarbetare fördelade på de båda vattenverken, huvudkontoret i Malmö, forsknings- och utvecklingsavdelningen i Lund samt Forskningsstation Bolmen.

Ägarnas styrning

Bolagets styrelse består av förtroendevalda från samtliga delägarkommuner. Styrelseledamöterna nomineras av sina respektive kommuner och noteras på bolagets årsstämma. Ägarsamråd hålls två gånger per år, där bolaget informerar om den verksamhetsmässiga och affärsmässiga utvecklingen samt redovisar frågor som kan bli aktuella i framtiden.

Löpande samråd och information sker i ett tekniskt samrådsorgan där driftmässiga och tekniska frågor behandlas utifrån en helhetssyn på försörjningskedjan. Representanter från delägarkommunerna deltar i tekniskt samråd. De kommuner som har valt att samarbeta i driftsorganisationerna NSVA och VA SYD representeras av dessa organisationer. Bolaget har också ett ekonomiskt samråd med representation från ett antal kommuner. Där behandlas ekonomiska och finansiella frågor av ägarkaraktär.

Sydsvattens vision

Sydsvatten ska vara en förebild inom vattensektorn och som värdeskapande samhällsaktör.

Ett bolag för framtiden

Ända sedan starten 1966 har Sydsvattens ledord varit långsiktigt ansvar och samhällsnytta. För att klara framtidsutmaningarna krävs god och långsiktig strategisk planering. Sydsvattens planeringshorisont är på 25–30 års sikt. Bolagets viktigaste styrdokument är den strategiska planen, som beskriver vilka områden som ska prioriteras och hur Sydsvattens verksamhet ska utvecklas för att möta omvärldens krav och behov på lång sikt. Utmaningarna kring tillgången på dricksvatten blir allt större och därför är det viktigt att arbeta aktivt med att öka medborgarnas och beslutsfattarens förståelse för att dricksvatten har en central roll för välbefinnande och utveckling. Utan dricksvatten fungerar inte samhället. Sydsvatten vill vara en positiv kraft i omställningen till ett hållbart samhälle och en förebild för branschen.

Bolagets styrelse antog 2018 en hållbarhetsstrategi som utgör en konkretisering och utveckling av den riktning som stakats ut i den strategiska planen. Bolagets

7

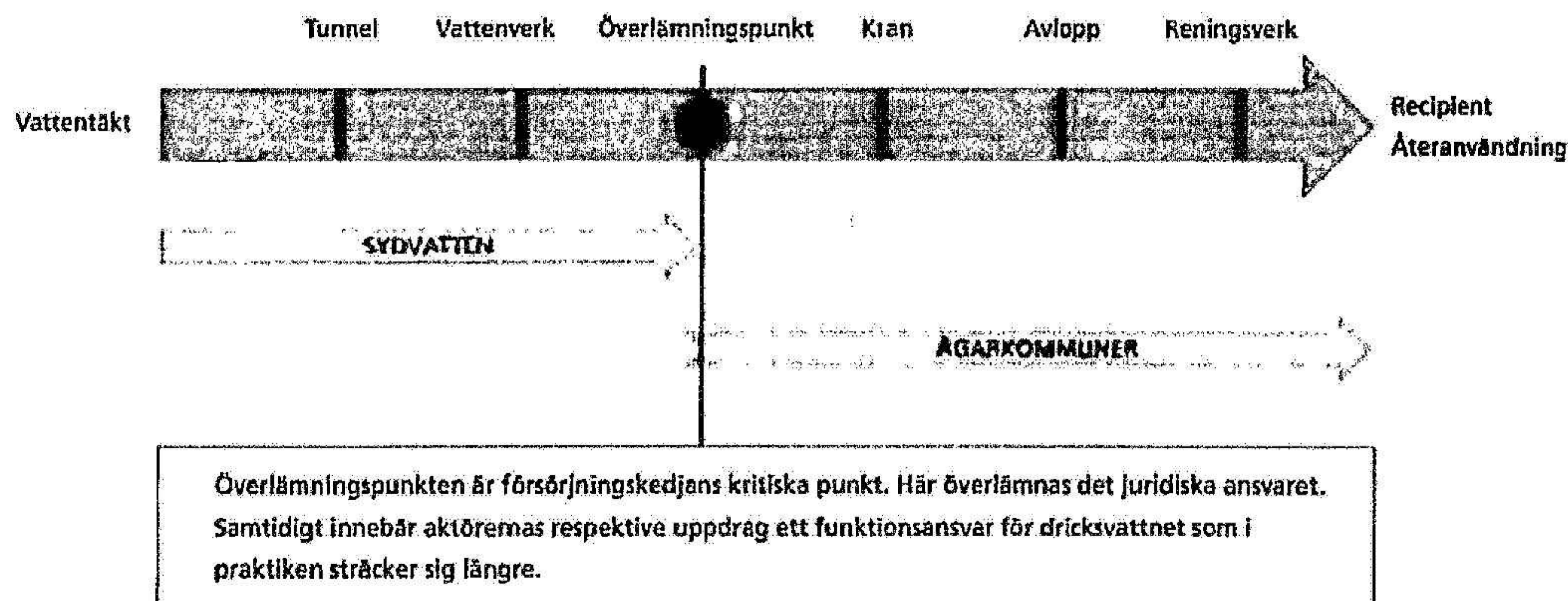
hållbarhetsarbete är nu en integrerad del i bolagets organisations- och verksamhetsutveckling. Utfallet av hållbarhetsarbetet följs upp årligen i hållbarhetsplanen, som revideras efter behov, och presenteras i hållbarhetsredovisningen.

Ett delat uppdrag av försörjningskedjan

Lagen om allmänna vattentjänster ger kommunerna ansvaret för dricksvattenförsörjning och avloppsrening. Sydvattens ägarkommuner har givit Sydvatten uppdraget att producera och leverera dricksvatten till en fysisk överlämningspunkt i närheten av kommungränsen där också det juridiska ansvaret lämnas över. Kommunerna tar där över distributionen av dricksvattnet fram till tappkranen, för att sedan ta hand om avloppet och se till att det renas innan det når recipienten eller återanvänds som en resurs, till exempel som tekniskt vatten (ett samlingsnamn för vatten av olika ursprung och som inte håller dricksvattenkvalitet). Sydvatten och dess ägarkommuner är alltså huvudman för olika delar av den gemensamma försörjningskedjan.

Bilden visar vattenförsörjningskedjan från vattentäkt till recipient/återanvändning. Även i den del av försörjningskedjan som ligger efter överlämningspunkten har flertalet ägarkommuner valt att organisera sig i större samarbeten. Fem av Sydvattens ägarkommuner har valt att organisera sig i kommunalförbundet VA SYD, fem i bolaget NSVA och resterade sju sköter uppdraget i egen regi.

Ett gemensamt uppdrag – delat ansvar

I praktiken sträcker sig dock uppdraget bortom det juridiska, både för Sydvatten och för ägarkommunerna. De respektive uppdragen och intressena överlappar varandra, vilket är nödvändigt för att kunna driva systemet säkert och utveckla det optimalt.

Sydvattens verksamhet finansieras via kommunernas VA-taxor som tas ut från abonnenten. Delar av kommunens intäkter från VA-taxan används till att ersätta Sydvatten för levererat dricksvatten enligt överenskommen modell.

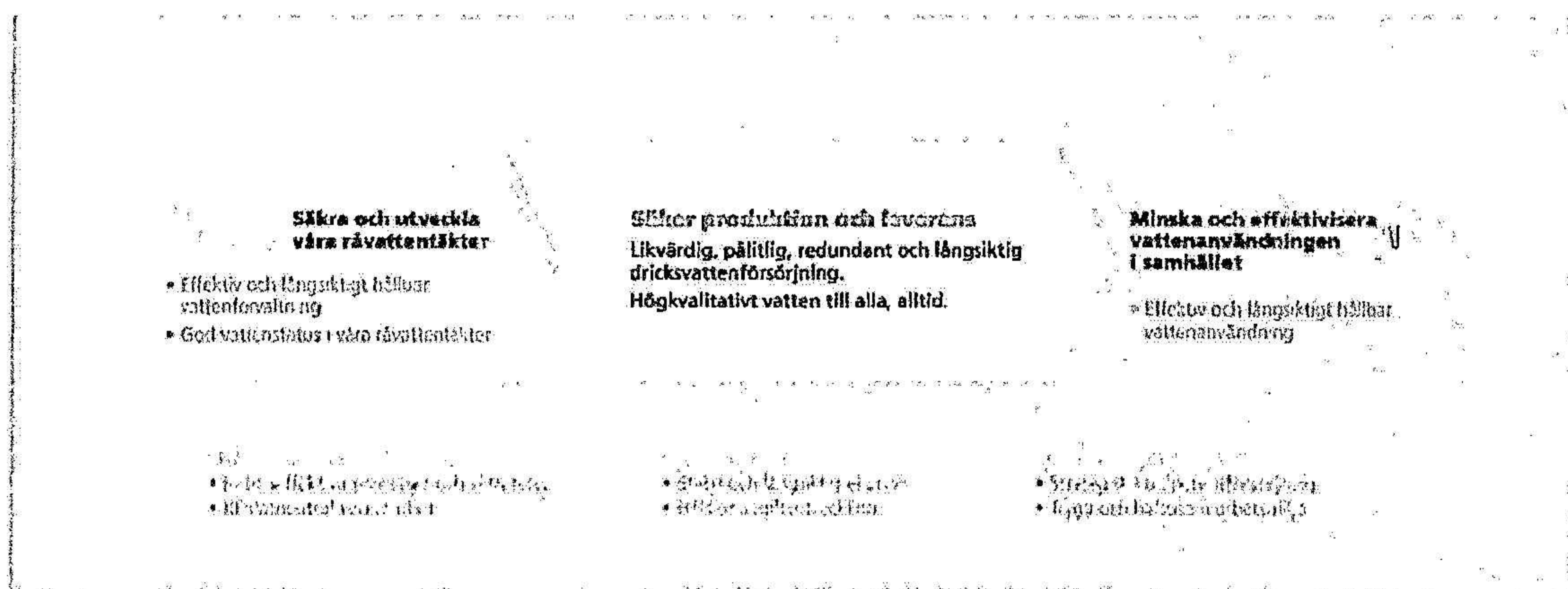
Vatten – ett grundläggande mål och en mänsklig rättighet

Försörjningskedjan för dricksvattenproduktion och avloppsvattenhantering bär ett eget mål i Agenda 2030, hela världens plan för hållbar utveckling: Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla.

Handwritten initials and a number:
R
M 7

Alla mål i Agenda 2030 är beroende av varandra, men mål 6 har en särställning genom att det är en förutsättning för att de flesta andra målen ska gå att uppfylla. Utan tillgång till rent vatten och sanitet finns små möjligheter till ett fungerande samhälle. Det är uppenbart i de delar av världen där tillgång på vatten inte är en självklarhet, men det har också blivit mer relevant för oss i Sverige. Sydvattnens största och viktigaste hållbarhetsinsats är att säkerställa tillgången till rent vatten.

År 2010 slog FN:s generalförsamling fast att tillgång till rent vatten och sanitär utrustning även är en grundläggande mänsklig rättighet.

Sydvattnens värdekedja – grunden till hållbarhetsplanen

Sydvattnens värdekedja sträcker sig från råvattentäkt till vattenanvändning.

Värdekedjan är en del av ett större cirkulärt system med både råvatten och dricksvatten, där det som sker i ena änden även påverkar den andra, och där samspel krävs med en mängd andra aktörer.

- Värdekedjan börjar med förvaltning av råvattentäkterna med tillhörande ekosystem – i nära samspel med andra intressenter och med hänsyn till hela avrinningsområdet.
- Sydvattnens centrala uppdrag är att garantera en stabil, redundant och hållbar dricksvattenleverans. Här sker arbetet med att både lösa dagens drift och lägga grunden för framtidens leveranssäkerhet.
- I den andra änden av värdekedjan finns vattenanvändningen i samhället. Den måste vara både smartare och effektivare än i dag för att vara hållbar.

Sydvattnens uppdrag och ansvar kräver också hänsyn till övriga globala hållbarhetsmål och värdekedjan har därför kompletterats med de sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiven. Tillsammans med värdekedjan utgör dessa områden bolagets hållbarhetsplan. Utifrån prioriterade områden i planen har aktiviteter och mål identifierats samt kriterier slagits fast för hur förflyttning ska mätas.

Sydvattnen verkar i ett ekosystem med olika intressenter. Sedan 2021 genomförs årligen en intressent- och väsentlighetsanalys för att få en bättre förståelse för intressenternas perspektiv på vårt arbete, vad de vill veta och vilken information de behöver. Analysen ger oss nya infallsvinklar och hjälper oss att identifiera vilka frågor som är viktiga för att framtidsäkra verksamheten i hållbarhetsarbetet.

M 2
1

Våra viktigaste intressenter

Interna

- Styrelse
- Politiker i våra delägarkommuner samt potentiellt nya delägarkommuner
- Tjänstemän i våra delägarkommuner samt potentiellt nya delägarkommuner
- Befintliga och potentiella medarbetare

Externa

- Lokala samhällen i närheten av våra råvattentäkter
- Myndigheter (policyutveckling, vattenförvaltning etc.)
- Investerare och finansiärer
- Tillsynsmyndigheter
- Invånare i delägarkommuner
- Skolor

Säkra och utveckla våra råvattentäkter

En stabil tillgång till råvatten är central för Sydvattnens förmåga att klara uppdraget att leverera rent vatten till nästan en miljon skåningar varje dag, året om. Råvattenresursen blir alltmer utsatt för påverkan från samhället och klimatet och det finns dessutom en ökad konkurrens mellan olika mark- och vattenanvändningsintressen. För att möta dessa förändringar blir Sydvattnens engagemang i råvattenfrågorna allt viktigare – inte minst arbetet att på olika sätt öka medvetenheten om dricksvattenförsörjningens förutsättningar.

2022 var de tydliga sambanden mellan klimatförändringar och biologisk mångfald en mycket aktuell fråga i omvärlden. En förutsättning för en stabil och säker vattenförsörjning är att sjöar och vattentäkter är i så god status som möjligt. Klimatförändringarna påverkar Sydvattnens verksamhet dels direkt, dels indirekt via rubbningar i ekosystemen som kan påverka vattenkvaliteten. Därför är Sydvatten aktiv i olika projekt och samarbeten som syftar till att studera sambandet mellan klimatförändringar och ekosystem.

En av de viktigaste frågorna är att utveckla vattenskyddet runt råvattentäkterna och att ha ett högt engagemang i vattenråden. Bolaget deltar också i många projekt och samarbeten tillsammans med andra där utgångspunkten är det gemensamma intresset att en frisk sjö är en värdefull sjö.

Verksamheten vid Forskningsstation Bolmen ökar alltmer och en förnyelse av partnerskapet har initierats under året. Fokus Vombsjön är ett samarbetsprojekt mellan Kävlingeåns vattenråd och Sydvatten i syfte att föra samman aktörer i området kring Vombsjön för att tillsammans arbeta för en bättre vattenkvalitet i sjön.

Sydvatten presenterade 2019 rapporten "Klimatsäkert vatten – hur räcker vattnet till allas behov och vem ska se till att det räcker?" som pekar på ett stort behov av bättre samordning av vattenfrågorna på nationell nivå. De förslag till ändrad vattenförvaltning som föreslogs utvecklades och fördjupades av Sydvatten i två pilotprojekt som startade under 2021 och förstärks med uppstart under 2022 med ett tredje. En rad nationella utredningar har presenterats under 2021 och 2022 som också är i linje med förslagen i rapporten.

Vad vill vi uppnå

En effektiv och långsiktig hållbar vattenförvaltning såväl i avrinningsområden som Sydsvatten är verksam i som i samhället som helhet

God vattenstatus enligt ramdirektivets bedömning i våra vattentäkter och ekosystem i balans

Hur ska vi göra det

- Hög närvaro och stort engagemang i nära samarbete med kommuner och övriga intressenter kring våra vattentäkter
- Initiativ och forskningsprojekt för gynnande av vattenkvalitet och biologisk mångfald och hållbar vattenförvaltning i och kring våra vattentäkter
- Engagemang i branschorgan, vattenråden och annan samverkan kring innovation och utveckling och forskning
- Kontakter med myndigheter kring lagstiftning, regelverk och policyutveckling
- Forskningsstation Bolmen
- Vattenskyddsområden för alla vattentäkter
- Aktiv förvaltning av mark- och vatteninnehav med hänsyn till vattenkvalitet, biologisk mångfald och åtgärder för att nå god vattenstatus

Forskning på flera nivåer om en hållbar vattenresursanvändning

Sverige behöver gå från vattenförvaltning till en hållbar vattenresursförvaltning. Vattenfrågan är dock komplex med många aktörer inblandade och ingen äger hela frågan. Åtgärdsförslag som tas fram behöver ta hänsyn till samhället som helhet och inte vara begränsade till ett perspektiv.

Faktaruta

Det som framför allt skiljer en hållbar vattenresursförvaltning från vattenförvaltning är att den förra har ett betydligt större fokus på vattenresursen som sådan, samhällets och naturens samlade vattenbehov, avrinningsområdesvis förvaltning, deltagande och samverkan.

Ref: Fritt från HaV:s rapport 2022:3

Sydsvatten driver ett antal olika forskningsprojekt för att utveckla eller fördjupa komponenter i en hållbar vattenresursförvaltning. Utgångspunkten är främst de avrinningsområden som bolagets råvattentäkter ligger i, men metodikerna tas fram så att de kan föras över och vidareutvecklas till andra avrinningsområden.

- Sedan 2021 pågår ett doktorandarbete som syftar till att ta fram en modell för en dynamisk och tillgänglig vattenbalans i Lagans avrinningsområde.
- Under 2022 har en pilot i Kävlingeåns avrinningsområde genomförts, finansierat av Formas, med syftet att identifiera och engagera intressenter runt avrinningsområdet till att forma ett vidare samarbete. I Kävlingeån finns redan nu vattenbrist och en intressekonflikt mellan olika vattenanvändare, varför engagemanget är stort.
- Under året har också en ny doktorand tillsatts som ska studera hur en hållbar vattenresursförvaltning skulle kunna se ut i ett nationellt perspektiv, med Lagan och Kävlingeåns avrinningsområden som studieobjekt.

Forskningsprojekten utgår från åtgärdsförslag som 2019 presenterades i Sydsvattens rapport "Klimatsäkert vatten – hur räcker vattnet till allas behov och vem ska se till att det räcker?". En rad utredningar och arbeten med ett brett nationellt perspektiv har därefter presenterats, vilka också är i linje med och stärker förslagen i rapporten:

4
1

- I början av 2022 lade Nationella expertrådet för klimatanpassning fram sin första rapport och Havs- och vattenmyndigheten presenterade senare under året en Strategi för hållbar vattenresursförvaltning.
- 2021 presenterade Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademin, IVA, slutrapporten för ett omfattande arbete med förslag på hållbar vattenförsörjning och Södra Östersjömyndigheten lade för första gången fram ett förslag till delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka för perioden 2021–2027.

Det finns många gemensamma slutsatser och förslag i dessa rapporter, men två gemensamma faktorer återkommer i samtliga:

- Det behövs en planering av vattenresursen som följer vattnets naturliga rörelse.
- Det behövs planeringsunderlag i form av vattenbalanser över avrinningsområdet, dvs. sammanställning av inkommande, utgående och lagrat vatten i ett område under en bestämd tidsperiod, både för realtid och för olika framtida scenarier.

Historiskt låga nivåer i våra sjöar

Hösten 2022 har varit torr och varm, vilket innebär liten tillrinning från grund- och ytvatten till Sydvattens dricksvattentäkter. För Vombsjöns del var nivån i december 2022 den näst lägsta sedan 1970-talet. Även Ringsjöns nivåer var i slutet av året extremt låga för årstiden.

Bolmens avrinningsområde påverkas också, men Bolmens volym i förhållande till avrinningsområdets storlek innebär att sjön inte visar lika stora nivåsvängningar. Hösten 2022 visade dock även Bolmen relativt låga nivåer.

Faktaruta: Reglering av våra vattentäkter

Bolmen

Sydvattens vattendom tillåter uttag ur Bolmen för att förse ägarkommunerna med dricksvatten. Bolmen regleras av Statkraft för vattenkraftsändamål och Sydvattens vattendom är en del av Statkrafts.

Vombsjön och Ringsjön

Sydvatten reglerar Vombsjön och Ringsjön. Regleringen i sjöarna styrs av vattendoromar. Domarna är resultatet av en jämkning mellan olika intressen nedströms och uppströms regleringsdammen och Sydvatten kan inte frångå bestämmelserna i domen. Hur mycket vatten som ska tappas ut ur sjön till vattendragen bestäms av sjönivån, årstiden och dessutom ett uppmätt flöde långt nedströms i respektive vattendrag. Sjönivåerna påverkas av en kombination av väderförhållanden och regleringen av sjön. Regleringen ska även beakta att dammbrott inte sker, vilket skulle kunna bli en konsekvens av för höga sjönivåer.

Bolmenvatten till Halland

Sydvatten har ingått ett samarbetsavtal med Laholmsbuktens VA (LBVA) där Sydvatten ska avstå 0,7 m³/s av sin uttagsrätt på totalt 6 m³/s. Detta utrymme finns inom Sydvattens vattendom och är helt i enlighet med intentionerna i den ursprungliga vattendomen från 1971. LBVA behöver dock ansöka om och erhålla ett eget tillstånd och kommer att ha eget system för bortledning av vattnet.

*M⁴
1*

Vattnets betydelse för klimatet

På FN:s klimatomöte COP27 presenterade SIWI (Stockholm International Water Institute) tillsammans med fyra andra organisationer den första vetenskapliga rapporten om vad forskningen säger om färskvattnets betydelse för att mildra klimateffekterna. Vatten visar sig vara betydligt viktigare för klimatbekämpningen än vad som tidigare antagits. Rapporten beskriver bland annat vattnets betydelse för förnybar elproduktion och hur vatten i landskapet fungerar som kolkälla. Den lyfter också dricksvattenproduktionens negativa klimatpåverkan och möjliga åtgärder.

100 personer smakade på Vombsjön

I september arrangerades en temadag med syfte att synliggöra de livsmedelsproducenter som är verksamma runt Vombsjön och hur arbetet bedrivs inom Fokus Vombsjön tillsammans med dessa för en hållbar livsmedelsproduktion. Yrkesfiskare, lantbrukare, representanter från Lunds universitet och Sydvatten informerade och det bjöds på lokalproducerade smakbitar.

Ökad kunskap om Bolmen, både för oss och andra

Med rätt kunskap kan rätt åtgärder sättas in. Vår kunskap och helhetsförståelse om hur Bolmen och dess tillrinning fungerar och påverkas förbättras hela tiden. Vi kan också dela data och information med fler vilket gynnar förutsättningarna för att växla upp kunskap. Forskningsstationen vid Bolmen undersöker hur sjön och dess tillrinning påverkas av olika faktorer. Den utgör också en infrastruktur för forskare från olika universitet. Forskningsstationen deltar i många projekt med olika lokala och globala partners, som till exempel:

- *SITES Water* syftar till att bygga upp ett långsiktigt och välkoordinerat övervakningsprogram för sjöar och vattendrag. SITES är ett nätverk för fältforskningsstationer där Sydvatten ingår i. De första stegen har tagits med att se till att all bakgrundsinformation för Bolmen läggs in i SITES databaser, vilket ger tillgång till värdefulla data för forskare från hela världen. En väderstation kommer att installeras i samverkan med SMHI och profilmätningar har fortsatt med mätningar i sjöns djuphålör. Mätningar och provtagningar underlättas av en ny forskningsbåt och en drönarbåt som båda införskaffades under året.
- Klimatförändringarna påverkar den biologiska mångfalden, vilket studeras i Interreg-projektet *Blå Transition* och i det omfattande sexåriga globala projektet *LifePlan*. På plattformen *AquaNet* i Bolmen studeras hur olika förändrade klimatförhållanden påverkar ekosystemen i en verklig miljö.
- Bolmen har blivit allt brunare de senaste årtiondena. Den bruna färgen beror på organiskt material och järn i vattnet. Mycket tyder på att det är en kombination av markanvändning och klimatförändringar som orsakar brunifieringen. Genom bland annat Formasprogrammet *Blå Innovationer*, projektet *DOM Season* och ett LONA-bidrag ökar förståelsen för brunfärgningsprocesserna och hur denna kan motverkas i framtiden. Under året har också regelbundna mätningar genomförts längs Murån, som mynnar i sydvästra delen av Bolmen, och som har mycket höga färgvärden.

4
 7

Många vinner på en ren och frisk Bolmen

Bolmen är en ytterst värdefull sjö även för rekreation, fiske, bad, turism, friluftsliv, djur och natur. Det finns många utöver Sydvatten som vinner på att Bolmen är en frisk och ren sjö.

2021 inrättades ett vattenskyddsområde för södra Bolmen. Alla som befinner sig inom skyddsområdet måste ta hänsyn till skyddet av vattentäkten och undvika sådant som kan leda till att Bolmen förorenas.

För att underlätta för verksamheter och människor att kunna fortsätta sin befinna sig och verka inom vattenskyddsområdet samarbetar Sydvatten med Ljungby kommun. Informationsskyltar i landskapet längs vägar ska upprättas, och skyltning ska även ske på välbesökta platser kring sjön exempelvis båthamnar och badstränder. Räddningstjänsten i Ljungby har fått beviljat medel från Bolmenfonden för att delfinansiera arbetet i att ta fram en beredningsplan för sjön Bolmen.

Faktaruta

Bolmenfonden för att säkra vattenkvaliteten

Det grundläggande syftet med Sydvattens Bolmenfond är att bidra till vattenkvalitetsförbättrande åtgärder eller aktiviteter. Fonden är en del av det långsiktiga vattenförvaltningsarbete som Sydvatten bedriver i sjön Bolmen. Sydvatten avsätter 500 000 kr per år till fonden. Föreningar, intresseorganisationer och kommuner kan söka bidrag från fonden.

Förvaltning av skog och sjö vid Vombsjön

Sydvatten äger stora skogs- och vattenområden runt Vombfältet och i Vombsjön. Dessa förvaltas med åtgärder som långsiktigt förbättrar vattenskydd och samtidigt strävar efter att värna den biologiska mångfalden. En bättre vattenkvalitet i Vombsjön ger en stabilare dricksvattenberedning samtidigt som det skapar förutsättningar för en större mångfald av växt- och djurarter. Sydvattens strategi för förvaltningen av skogs- och sjöinnehavet omfattar övergång till ett mer hyggesfritt skogsbruk, lokalt anpassade trädsorter, hänsyn till kronhjorten och gynnande av pollinatörer, samt att styra fiskeförvaltningen i sjön till gagn för vattenkvaliteten.

Exempel på åtgärder som Sydvatten genomfört eller medverkat till under året:

- Naturvärdena i Vombfältet gynnas genom återskapande av miljöer som gynnar pollinerande insekter och växter knutna till öppna sandmarker.
- Anläggande av viltåkrar för att främja kronhjortsbeståndet i Vombs fure. För att förbättra viltåkrarna har det organiska material som blir över vid tvättningen av sanden från infiltrationsdammarna på Vombverket använts som jordförbättring.
- Förbud för genomfartstrafik genom Vombfältet (gäller från 2023).

Klimatförändringarna ger ökad algblomning

I ett varmare väder ökar den giftiga algblomningen, vilket kan störa dricksvattenproduktionen. Sydvatten har under året medverkat i flera initiativ för mindre algblomning:

U
Mo 1

- **Sensorteknik för säkrare dricksvattenleveranser.** Vid Vombsjön har en pigmentensensor som mäter algpigment i realtid monterats vid råvattenintaget. Det möjliggör att vi kan upptäcka en potentiellt giftig algblomning i god tid.
- **Tvästegsdike för att minska näringsläckage.** Tvästegsdiket har anlagts i en jordbruksmark vid Lillån som rinner upp i Bolmen.
- **Vattenvård med mervärde.** Projektet Fokus Vombsjön planerar för att anlägga två våtmarker för näringsrening samt en mindre gäddvåtmark. Med dessa våtmarker främjas många nyttor samtidigt som vattenhushållning, näringsrening och biologisk mångfald.

Hållbara fisksamhällen i balans

Att arbeta med fisksamhällen i balans är en naturlig del av Sydsvattens vattenvårdsarbete då fisksamhället till stor del styr vattenkvaliteten i en sjö.

I Vombsjön har en rad fiskvårdande åtgärder arbetats fram under året, inom ramen för samarbetet Fokus Vombsjön:

- En lokalt anpassad fisk- och fiskeriförvaltningsplan för ett starkt och hållbart fiskesamhälle i balans. Dessa är fortfarande väldigt ovanliga i Sverige och förhoppningsvis kan planen för Vombsjön tjäna som inspiration för fler sjöar.
- Ett standardiserat nätprovfiske har genomförts. Syftet med ett provfiske är att uppskatta fisksamhällets art- och storlekssammansättning. Informationen kan sedan användas för en bedömning av Vombsjöns ekologiska status enligt EU:s vattendirektiv.
- En plan för ett omfattande fiskevårdande projekt "Lekområden i Torpsbäckens nedre del och Vombsjöns östra strand" har arbetats fram och ska genomföras under 2023. Projektet ska tillgängliggöra och skapa nya lekområden och våtmarker för fisk genom att utöka arealen på befintlig gäddvåtmark, skapa en ny gäddvåtmark och bygga omlöp förbi vandringshinder.

I Ringsjön har Ringsjöns vattenråd genomfört reduktionsfiske sedan 2005. Avsikten är att återskapa en fungerande sjö. Ringsjön har genom åren fått ta emot stora mängder näring från jordbruk och avlopp. Detta har resulterat i övergödning med kraftiga algblomningar som följd. Sammansättningen av sjöns djurliv har rubbats och balansen i fisksamhället har skjutits till en kraftig övervikt av vitfisk, som i sin tur spär på algblomningarna. Reduktionsfisket syftar till att återställa proportionerna mellan rovfisk och vitfisk och visar nu på tydliga positiva resultat.

Hot från invasiva främmande arter

Invasiva arter blir en allt större realitet som en följd av klimatförändringar och nya rörelsemönster i samhället. Invasiva främmande arter kan rubba ekosystemen med en potentiell stor effekt på vattenkvaliteten som följd.

- Vandrarmusslan har för första gången upptäckts i Skåne. Fyndet gjordes i Saxtorpssjöarna. Dessa musslor sprider sig väldigt snabbt och kan exempelvis täppa igen vattenintag och slå ut hela sjöekosystem. Sydsvatten kommer att bistå Länsstyrelsen med finansiella medel för att utrota vandarmusslorna innan de får en chans att sprida sig till andra skånska sjöar. Experiment med musslor och sjövattnen från Vomb och Bolmen ska undersöka hur lätt dessa musslor skulle kunna etablera sig i sjöarna.

4
M 1

- Sommaren 2020 gjordes det första fyndet av vattenväxten sjögull i Bolmen. Sydvatten har deltagit i arbetet med inventering av stränderna runt Bolmen tillsammans med berörda länsstyrelser. Täckdukar sattes upp för att kväva bestånden. Våren 2022 plockades täckdukarna upp och områdena har följts upp och bevakats. Än så länge har inga nya spår av sjögull observerats.
- Vid intaget till Ringsjöverket har parkslide observerats. Det är en växt som snabbt kan ta över stora områden och tränga ut andra arter. En utrotning har påbörjats med hjälp av specialtillverkad fiberduk.

Säker produktion och leverans

Sydvatten planerar stora investeringar de kommande 10 åren för en redundant och säker dricksvattenförsörjning för lång tid framöver. Detta innebär att både kapacitet och säker leverans i form av redundans ska upprätthållas både avseende råvattenförsörjning och teknisk produktionskapacitet, med hänsyn till befolkningsutvecklingen.

Tidigare utredningar om kapacitetshöjande åtgärder innebar stora investeringar, höga driftkostnader inte minst i form av elenergi samt hade beräkningsgrunder om en knapp minskning av vattenförbrukningen per capita. Dimensionering av nya produktionsanläggningar i landet bygger generellt på oförändrad vattenanvändning. Arbetet med en hållbar användning har medfört att bolaget vill ta ett steg längre och pröva tanken att en minskad vattenförbrukning skulle möjliggöra att bolaget kan skjuta på, och till och med undvika, en del av de framtida kapacitetshöjande investeringarna, med bibehållen redundans för att säkra dricksvattenförsörjningen. Bolaget arbetar vidare med ett utredningsunderlag som kommer att presenteras för styrelsen.

Det försämrade omvärldsläget under 2022 har inneburit ett ökat fokus på skydd mot intrång i verksamheten – både digitala och fysiska. Dricksvattenproduktionen har en strategisk betydelse för samhället och är därför viktig att skydda mot angrepp. Under 2022 har en övergripande säkerhetsskyddsanalys med särskilt fokus på informations- och cybersäkerhet genomförts. Detta har resulterat i beslut om ett antal åtgärder som ska genomföras fram till och med 2024 i syfte att ytterligare förstärka säkerhetsskyddet inom verksamheten.

Sydvatten arbetar aktivt med riskanalyser och kontinuitetsplaner inom områden kopplat till dricksvattenkvalitet och livsmedelssäkerhet, som exempelvis mikrobiologiska barriäranalyser inklusive QMRA (kvantitativ mikrobiologisk riskanalys). Löpande riskanalyser görs också inom underhåll, process och investeringsprojekt samt kontinuitetsplaner för exempelvis Sydvattens kemikalieförsörjning, vilken är av avgörande betydelse för produktionen.

JM 7

Vad vill vi uppnå	Hur ska vi göra det
Sydvattens delägare och kunder ska erhålla en säker dricksvattenförsörjning med mycket hög kvalitet och leveranssäkerhet	Långsiktigt arbeta för full redundans i hela försörjningssystemet och att samtliga delägarkommuner ska ha lika stor tillgång till båda produktionsanläggningarna vid krisläge Samarbetet med delägarkommunerna utvecklas för bättre helhetssyn i försörjningssystemet
Kvaliteten på såväl dricksvattnet som organisation och anläggningar ska vara på hög nationell nivå	Bolmen ska vara den primära vattentäkten till båda produktionsanläggningarna Råvattentillgången vid Vomb ska ökas så att den maximalt möjliga produktionskapaciteten når totalt 3 500 l/s Utveckla processerna i Ringsjöverket för att åstadkomma ökade möjligheter till snabba omskiftningar mellan råvattentäkterna Förstärka och förnya dricksvattenledningssystemet ut från Vombverket Öka reservoarkapaciteten nedströms båda vattenverken Förbättra skalskyddet genom att försvåra intrång till såväl produktionsanläggningarna som yttre anläggningar Förbättra informationssäkerheten specifikt inom IT- och processsystem Vidareutveckla krisberedskapen

Mycket låga nivåer av PFAS

Livsmedelsverkets nya dricksvattenföreskrifter, som träder i kraft 2023, sätter gränsvärden för bland annat PFAS-ämnena. Sydvatten har sedan flera år tagit prover med avseende på PFAS-ämnena, och kan konstatera att de kommande gränsvärdena för dricksvattnet underskrids med god marginal.

Minskad vattenanvändning viktigt för den nya strategiska inriktningen

I den strategiska inriktningen för Sydvatten finns ett stort fokus på leveranssäkerhet och redundans för råvatten, vattenverk och distribution som innebär stora investeringar. Genom att öka insatser och fokus mot att ytterligare minska vattenförbrukningen är det möjligt att undvika vissa större investeringar i kapacitetsförstärkning. Utifrån det senaste decenniets minskning av vattenförbrukningen borde det vara fullt möjligt att vidta mer riktade åtgärder för en ytterligare minskad vattenanvändning med i genomsnitt 2 % per år fram till 2040. För att möjliggöra en så omfattande sänkning av vattenanvändningen behöver samordnade insatser genomföras i hela försörjningskedjan. En avgörande förutsättning att lyckas är att ägarna, kommunerna, har en gemensam och tydlig ambition och med den styr samtliga aktörer i regionen mot samma mål. Effekten av en minskad vattenförbrukning kommer även att vara väldigt gynnsamt på avloppssidan.

Besluten om framtida kapacitet och redundans är stora och kräver omfattande utredning. Arbetet har därför inletts med att ta fram en ny strategisk plan med inriktning mot 2040.

M 7

Tredje huvudvattenledning från Vomb

Under 2022 startade arbetet med att anlägga en tredje huvudledning från Vombverket. Denna nya ledning, som driftsätts under våren 2023, ger en ökad redundans och leveranssäkerhet samt möjliggör underhållsarbete på de befintliga ledningarna. En ny högreservoar på distributionsnätet projekteras och kommer att byggas som ytterligare ökar säkerheten i systemet.

Ökat fokus på cybersäkerhet

Sydvattens verksamhet faller inom ramen för säkerhetsskyddslagen och varje organisation som omfattas av denna ska ha det säkerhetsskydd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Säkerhetsskyddsåtgärder delas upp i tre kategorier: Informationssäkerhet, Fysisk säkerhet och Personalsäkerhet. Under 2022 genomfördes en säkerhetsskyddsanalys.

Inom ramen för den, och med start 2022 och fram till 2024 är målet att höja verksamhetens förmåga att förebygga och hantera cybersäkerhetsrelaterade incidenter. För att nå dessa mål görs flera satsningar som syftar till att kompetensutveckla personal, att ytterligare förbättra infrastrukturen för våra viktigaste verksamhetssystem och att utveckla förmågan till att tidigt upptäcka och agera vid ett eventuellt angrepp.

I samband med dessa åtgärder genomförs även en större övning fördelade på ett antal övningsmoment över en längre tid med slutmålet att manuellt kunna upprätthålla vattenproduktionen i våra vattenverk vid en eventuell krissituation där styrsystem och kritisk IT-utrustning görs otillgänglig. Övningen omfattar samtliga kritiska moment i vattenproduktionen och är en del av ett större arbete inom ramen för beredskap och kontinuitet.

Båstad anslutet till Bolmen

Båstad blev delägare i Sydvatten 2018 och efter cirka fyra års grävarbete invigdes Båstadledningen tillsammans med NSVA och Båstad kommun i mars 2022. De nya ledningarna är cirka 2,5 mil långa och den nya inkopplingen berör cirka 2 500 fastigheter.

Detta är den första delen av arbetet med att leverera vatten från Bolmen till Båstad kommun och fastigheterna som nu får vatten från Sydvatten ligger i södra delen av kommunen. Den tidigare ansträngda situationen i Båstads kommun med bitvis lågt tryck i ledningsnätet och stora svårigheter att klara de mest intensiva sommardagarna ska nu vara över.

Kunskap om Vombfältet säkrar utbyggnadsplaner

I ett så kallat interreg-projekt, finansierat av EU:s strukturfonder, ska geofysikmätningar genomföras i Vombfältet, för att öka vår kunskapsnivå om fältets kapacitet att producera grundvatten. Det kommer att ge viktig kunskap till den pågående kapacitetsutbyggnaden på Vomb. Liknande mätningar ska göras längs Bolmens stränder.

Ackreditering av Sydvattens laboratorium

Nu kan ett antal mikrobiologiska parametrar analyseras av Sydvattens eget laboratorium. Under flera års tid har Sydvattens laboratoriepersonal arbetat med att anpassa Sydvattens laboratorielokaler, få rutiner på plats och dokumentera processen för att kunna få en ackreditering som visar på kvalitet och kompetens. Sommaren 2022 mottog laboratoriet och bolaget ackrediteringen från Swedac.

Handwritten initials and a number:
 m 7

Minska och effektivisera vattenanvändningen

Under 2022 blev bristen på vatten verklighet på många platser i Sverige, Europa och resten av världen. Värme och utebliven nederbörd påverkade inte bara hushåll och jordbruk utan även industri-, transport- och energisektorn och givetvis djur och natur.

Det blir alltmer angeläget att öka kunskapen och insikten om att vatten är en begränsad resurs och att användningen av vatten behöver minskas och effektiviseras inom samhällets alla områden.

Det tar tid att få till en beteendeförändring och många gånger behövs kommunikation, information och tekniska förbättringar i kombination med förändringar av mer tvingande karaktär. I EU:s nya dricksvattendirektiv finns bland annat nya riktlinjer för utläckage, riskhantering, information om pris och vattenkvalitet samt kommunikation om hur man kan minska sin vattenanvändning.

För att kunna arbeta än mer aktivt med att minska vattenanvändningen behövs en mer träffsäker mätning av den faktiska förbrukningen hos hushåll, i industri, i offentlig sektor och på andra platser i samhället, både när det gäller råvatten och dricksvatten. Sydsvatten har ambitionen att initiera och driva ett arbete med att samla in bättre och mer tillförlitliga data för dricksvattenanvändningen i nära samarbete med ägarkommuner och systerorganisationerna NSVA och VA SYD.

Vad vill vi uppnå	Hur ska vi göra det
En effektiv och långsiktigt hållbar vattenanvändning i samhället som helhet	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunera smart vattenanvändning och smarta vattenprodukter • Öka kunskap om vattnets värde och samhällsfunktion • Initiativ och projekt mot ungdomar som Tänk H2O! och Drick kranvatten • Initiativ och projekt mot företag och offentlig sektor

Nya informationsfilmer

För att öka kunskapen om vattnets värde har Sydsvatten under 2022 tagit fram två nya filmer som visar hur vattnet renas på våra vattenverk. Filmerna visar hur vattnet kommer från täkt till kran och att det går åt både energi och andra resurser för att producera vatten. Båda filmerna avslutas med tips om hur man enkelt kan minska sin vattenanvändning för att på så sätt värna om vår mest värdefulla naturresurs. Filmerna har ett pedagogiskt upplägg och den primära målgruppen är högstadie- och gymnasieelever.

Världsvattendagen om grundvatten

Världsvattendagen 22 mars 2022 hade temat "Grundvatten - att göra det osynliga synligt". Sydsvatten, tillsammans med Stockholm International Water Institute (SIWI) och Sveriges geologiska undersökning (SGU), arrangerade ett halvdagsseminarium på detta tema i Stockholm.

Spel om vattenkriser

Sydsvatten och RecoLab, en utvecklingsanläggning för stadsutveckling, i Helsingborg har tillsammans tagit fram ett interaktivt spel som visar hur vattenförsörjningen påverkas vid

Handwritten signature and date:
 2022/03/22

olika kritiska händelser i staden och i samhället. Spelet finns på plats i RecoLabs lokaler och kan spelas av såväl politiker och tjänstemän som skolungdomar och övriga besökare.

Pilotförsök med vattensnåla munstycken

Sydvatten ska genomföra pilotförsök för att få ner vattenanvändningen i flerbostadshushåll genom att kombinera informations- och kommunikationsinsatser med installation av vattensnåla munstycken. Pilotförsöket fick godkänd delfinansiering av Havs- och vattenmyndigheten genom Länsstyrelsen Skåne under hösten 2022. Pilotförsöken sker våren 2023 tillsammans med MKB, Malmös kommunala fastighetsbolag.

Utredning om kommunernas vattenanvändning

Sydvatten har gjort en utredning om vilken typ av information om vattenförbrukning som finns hos kommunerna. Syftet är att förbättra Sydvattens prognosarbete och få en ökad förståelse för hur mycket vatten som går åt i en kommun i förhållande till invånarantalet. Dessutom fås kunskap om vad vattnet används till och genom det en möjlighet att jobba mer träffsäkert med insatser för minskad vattenanvändning.

Dricksvattendirektivet ställer krav på information

EU:s nya dricksvattendirektiv innehåller ett antal krav som direkt kopplas till hållbar vattenanvändning. Ett exempel är att den instans som tillhandahåller vatten till slutkonsument minst en gång per år måste informera om vattnets kvalitet, priset, vilken volym som används årligen, volym i jämförelse med snittförbrukning i ett motsvarande hushåll samt hur vattenförbrukningen kan minskas och hur vatten kan användas på ett ansvarsfullt sätt.

Hållbar vattenanvändning är det nya normala

Sydvatten har genom både regionalt och nationellt engagemang satsat på att kommunicera ut vatten används hållbart och att vatten måste värderas högre än i dag.

Under större delen av 2022 köpte branschorganisationen Svenskt Vatten kommunikations- och projektledarhjälp av Sydvatten för att kunna jobba aktivt med frågan i hela Sverige. Antalet kommuner och VA-organisationer som anslutit sig till att arbeta med kommunikationskonceptet för Hållbar vattenanvändning, som Sydvatten varit med och drivit fram, uppgick vid årets slut till 142 stycken. Det innebär en möjlighet att nå ut med budskapet till mer än 75 procent av Sveriges befolkning. Lokalt arbetar Sydvatten med frågan genom kommunikation på Pågatågen över hela Skåne, samt genom andra kommunikationsinsatser som föreläsningar och information i digital och tryckt media.

Effektiv resursanvändning

Klimatkrisen är den största hållbarhetsfrågan globalt sett och därför också en prioriterad fråga för Sydvatten som arbetar målmedvetet mot målet om klimatneutralitet 2030.

Under året har Sydvatten tagit flera steg i insatserna att mäta och minska utsläppen från drift och entreprenader. Klimat är från 2022 en del av beslutsunderlaget för materialval i en större entreprenad och målsättningen är att integrera klimatfaktorn som en del av alla förstudier och utformning av upphandlingsunderlag. Sydvatten är engagerat i att sprida och utveckla arbetssätt för att minska utsläppen från entreprenadarbeten på olika sätt inom dels den egna branschen, dels anläggningssektorn. Nationella rekommendationer för hur

2024
7

klimatreducerad betong kan användas i kontakt med dricksvatten har tagits fram på initiativ från Sydvatten, vilket är ytterligare en viktig pusselbit i arbetet med entreprenader. Energi- och resurseffektiv verksamhet är prioriterat, liksom en miljöeffektiv avsättning av restprodukter från produktionen. Inom dessa områden pågår ett antal kartläggningar för att identifiera vilka insatser som behöver sättas in. En åtgärdsplan för förbättrad hantering av restprodukter har tagits fram och börjat verkställas. Ett liknande arbete genomförs nu för energieffektiviseringspotentialen samt den interna vattenförbrukningen.

Vad vill vi uppnå	Hur ska vi göra det	Hur följer och utvärderar vi effekten
Resurs-, vatten- och energieffektiva processer och aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> Egen tillverkning av förnybar energi Effektivisera den interna energi- och vattenanvändningen Kunskapsutveckling om processkemikalier och ny resurseffektiv och klimatanpassad teknik Kemikalkontrollprogram Avsättning för restprodukter Kravställningar i inköp och upphandlingar och entreprenader Driva strategiska frågor om regional optimering av läcksökningsarbete och energieffektivisering 	<ul style="list-style-type: none"> Egen produktion av förnybar el Elanvändning i produktion och distribution per kubikmeter producerat vatten Uppföljning av vattenförbrukning på Ringsjöverket, Mossen samt Vombverket Uppföljning av Kemikalkontrollprogram Andel återvunna restprodukter
Klimatneutral verksamhet 2030. Fossilfria transporter och tjänsteresor 2030.	<ul style="list-style-type: none"> Plan för hur vi når klimatneutralitet 	<ul style="list-style-type: none"> Klimatavtryck per kubikmeter distribuerat vatten Andel flygresor av totala antalet flyg- och tågresor. Antal uppstartade klimatneutrala entreprenader. Mål: minst ett innan 2025.

Sydvatten och taxonomin

Sydvattens elanvändning har varit relativt konstant de senaste åren. 2022 uppgick den till 27,8 GWh, vilket motsvarar 0,365 kWh/m³.

Europeiska unionen har i den så kallade taxonomin fastställt kriterier för vad som ska klassas som miljömässigt hållbara investeringar. För vattenförsörjningssystem finns ett kriterium för energianvändning på 0,50 kWh/m³. Sydvatten har god marginal till detta kriterium och energianvändningen är också låg nationellt sett.

Förnybar och säker el

Sydvatten köper enbart förnybar el; en kombination av sol, vind och vatten. Sydvatten planerar även att anlägga två solcellsparkar i anslutning till de båda vattenverken. Dessa beräknas tillsammans producera motsvarande omkring 30 procent av Sydvattens totala energibehov. Detta är också en del av säkerhetsarbetet, då elförsörjningen till vattenproduktionen tryggas i högre utsträckning. För närvarande söks tillstånd för parkerna som planeras stå klara 2024.

Bolagets klimatavtryck

Drift

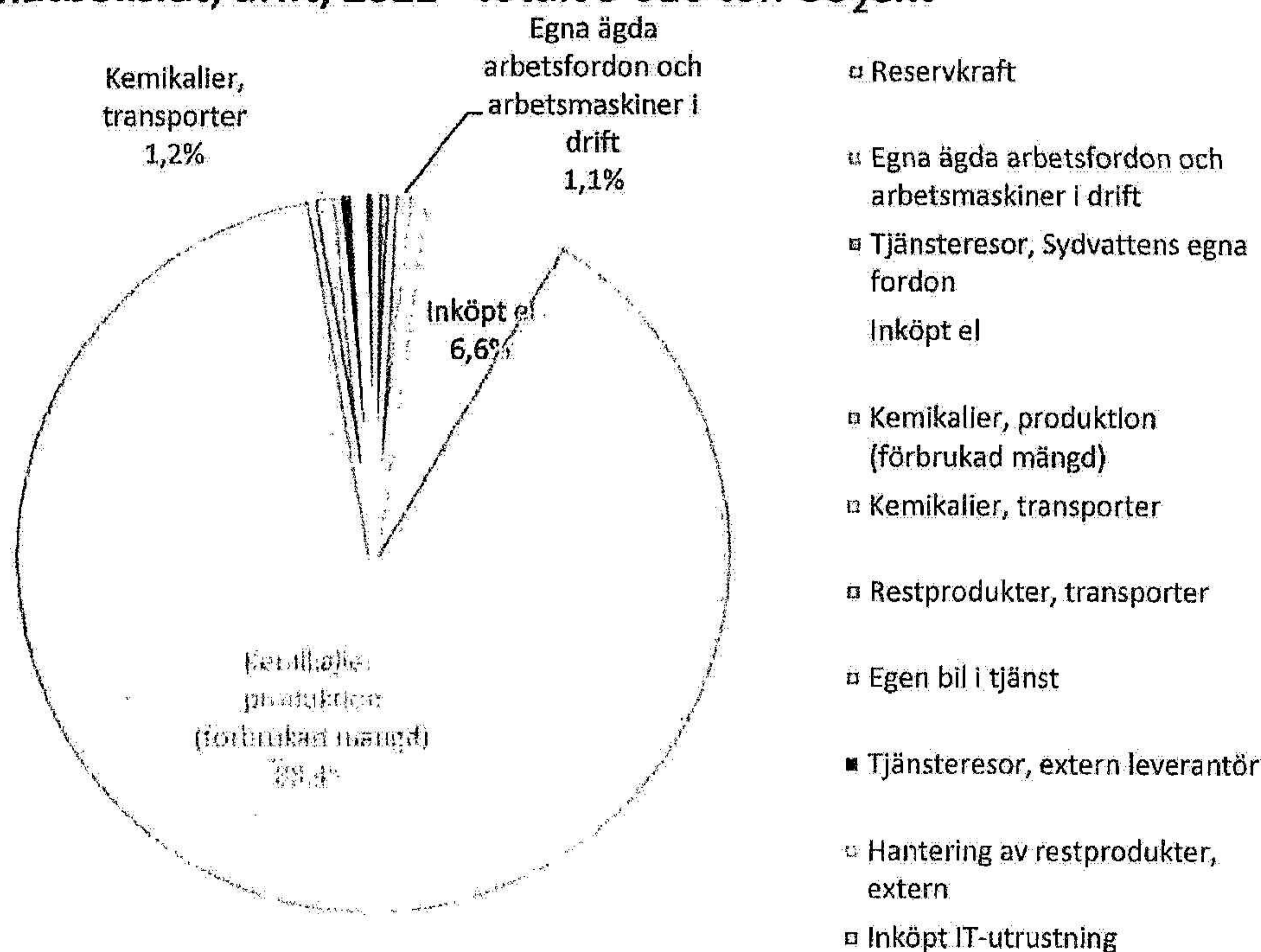
Driften orsakade under 2022 utsläpp av koldioxidgaser på 5 016 ton koldioxidekvivalenter (CO_{2e}) motsvarande 0,065 kg per kubikmeter distribuerat vatten. Jämfört med föregående år är det en minskning på 788 ton eller 0,009 kg CO_{2e} per m³, motsvarande en minskning med 12 % för varje kubikmeter vatten. Den dominerade posten är fortfarande de

4
1

kemikalier som används i driften. Den har dock minskat från 91 % till 88 % av de totala koldioxidutsläppen.

Den största anledningen till minskningen, 831 ton CO₂e eller 0,010 kg/m³ kommer från posten produktion av processkemikalier, vilket främst beror på effektivare användning av kemikalier samt lägre emissionsfaktorer från leverantörer. Kemikalietransporter har minskat med 25 ton som en följd av mindre användning av kemikalier (effektivare användning i kombination med mindre mängd producerat vatten) men också för att en större leverantör har övergått till helt förnybara transporter. Även koldioxidutsläppen från den egna användningen av fordon och maskiner minskade, på grund av övergången till mer förnybara drivmedel. Det största steget togs föregående år, men i år har minskningen fortsatt med ytterligare 2 ton.

Klimatbokslut, drift, 2022 - totalt 5 016 ton CO₂ekv

Ökningar har skett inom bland annat posten Inköpt el, 48 ton CO₂e, på grund av högre emissionsfaktor för året för produktionen av elen. Resor och förflyttningar har ökat som en effekt av att pandemin är över, och ett par nya poster har tillkommit. Det har också varit ett större behov av reservkraft under året.

Entreprenader

Klimatberäkningar har genomförts för entreprenadarbeten i tidiga planeringsskeden för att identifiera och mäta möjliga förbättringar och göra strategiska val. Beräkningar har också gjorts för nyligen avslutade entreprenader i syftet att generera underlag till klimatbokslut samt erfarenheter.

M 7
1

Fem ledningsprojekt och en pumpstation, vilket motsvarar flertalet av de planerade eller pågående större entreprenaderna de närmaste tre åren, uppskattas tillsammans generera koldioxidutsläpp uttryckt i CO₂e i intervallet 25 000–50 000 ton, beroende strategiska vägval. Det motsvarar omkring 5 till 10 driftsår. Här finns alltså stora vinster att hämta. Beräkningar omfattar ännu inte en planerad större reservoar i betong med preliminär byggstart i slutet av 2023.

I *Klimatbokslut 2022* kan du läsa mer om Sydvattens klimatavtryck och arbetet med att reducera det närmare.

Vägen mot klimatneutralitet

Sydvatten har som målsättning att uppnå klimatneutralitet till 2030. Det viktigaste steget är att minimera utsläppen där det är möjligt. Det finns i dag tillräckligt med kunskap om Sydvattens förhållanden och möjligheter för att ha kunnat uppskatta en rimlig, men samtidigt offensiv, potential till minskning. Den uppskattade potentialen kommer att vidareutvecklas och användas till att sätta konkreta målsättningar för olika poster i alla tre scopen under 2023.

Arbetet fortsätter med att utreda hur den mängd koldioxid som inte kan reduceras kan balanseras mot negativa utsläpp. Fokus är att utreda metoder som samtidigt ger verksamhetsnytta, till exempel anläggande av våtmarker.

Våra restprodukter

Typ av restprodukt	Mängd 2022 (ton), omräknat till 100 % TS (torrsubstans)	Andel återvunnet 2022	Typ av återvinning
Järnslam från Ringsjöverket	1715	66 %	Ersätter järnklorid som tillsatsmedel i biogasanläggningar
Kalkslam från Ringsjöverket	601	100 %	Ersätter kalk vid kalkning av åkermark hos närliggande lantbrukare
Järnslam från Vombverket	40 (ca 20 % TS)	0 %	Deponeras för tillfället
Kalkkorn från Vombverket	3 254	100 %	Ersätter kalk vid våtmarkskalkning

Utöver restprodukter från processen uppstår cirka 200 ton icke-processrelaterat avfall av olika fraktioner årligen, liksom avfall och restprodukter från entreprenadarbeten.

Under 2022 har en handlingsplan tagits fram för hur återvinningen, och andra miljöfaktorer, kan förbättras för samtliga restprodukter.

Järnslam blir en värdefull produkt

Den största restprodukten är järnslam från fällningen på Ringsjöverket. Det återvinns i biogasanläggningar, som ett tillsatsmedel för att undvika rostangrepp på utrustningen. Denna användning har varit klassad som ett forskningsprojekt under utvärdering och därmed haft en del undantag i lagstiftningen. Nu ska slammet få en klassning som produkt. Efter en mångårig process ska slammet registreras hos den europeiska kemikaliemyndigheten Echa, med en så kallad Reach-registrering. Under sommaren 2023 förväntas registreringsanökan vara klar.

7
7

Effektvisering av kemikalieanvändning

Användningen av lut i vattenreningsprocessen tillhör de processer som ger upphov till de största koldioxidutsläppen från Sydvattens vattenrening. På Vombverket används luten för att sänka vattnets hårdhet och alkalinitet. Sydvatten har tillsammans med VA SYD utvärderat effekten av en något höjd hårdhet i det utgående vattnet från Vombverket med ett halvt gradtal, och därigenom spara cirka 5 % lut. Försöket är under utvärdering, men preliminära resultat indikerar att det fungerar väl. Det innebär, förutom en kostnadsbesparing, att utsläpp av cirka 116 000 kg CO₂e undviks årligen. I ett nästa steg ska effekterna utredas av ytterligare lägre lutdosering.

Cirkulär användning av fällningskemikalier

Slam från avloppsrening innehåller bland annat järnsalter som använts i reningsprocessen. Sydvatten använder järnklorid för dricksvattenproduktion. I Europa förbränns oftast avloppsslammet och de värdefulla kemikalierna hamnar då i askan. RagnsSells dotterbolag EasyMining har tagit fram en process för att utskilja dels näringsämnen, dels järnsalter från askan och återvinna dessa. Bolaget planerar att öppna en anläggning för detta i Helsingborg. I ett projekt finansierat av Energimyndigheten ska användningen av återvunnet järn utvärderas. Sydvatten har fått bidrag för att testa hur det återvunna järnet fungerar i vattenreningsprocessen. Testerna kan starta i början av 2024 då anläggningen beräknas vara i drift.

Faktaruta

70%

av bränsleförbrukningen på Ringsjöverkets fordon och maskiner utgörs nu av förnybar HVO100. Resterande utgör av naturgasbaserade Ecopar A. De fordon och maskiner som ännu inte tankas med HVO är ett mindre antal äldre maskiner samt ett antal maskiner som används utanför huvudanläggning och inte har ingått i teståret.

Ny kunskap om klimatreducerad betong och dricksvatten

Sydvatten är ett av de första bolagen i landet att använda klimatreducerad betong med inblandning av slagg från järnframställning i kontakt med dricksvatten. Vid bygget av den fjärde linjen på Vombverket har klimatutsläppen minskat med cirka 30 procent jämfört med traditionell betong. Analyser kommer att göras för att verifiera resultat från forskningsinstitutet RISE, som baserat på laktester har tagit fram nya rekommendationer för hur klimatreducerad betong kan användas i kontakt med dricksvatten.

För att både bygg- och anläggningssektorn och VA-sektorn ska kunna klara sina klimatambitioner behöver klimatreducerad betong börja användas i kontakt med dricksvatten i större utsträckning. I klimatreducerad betong ersätts cement med andra tillsatsmedel, som ofta är olika restprodukter från samhället. Sydvatten har tillsammans med fyra andra VA-organisationer initierat och drivit utredningen kring klimatreducerad betong, som även delfinansierats av Svenskt Vatten Utveckling.

Branschen ställer om

Anläggning har ofta stor klimatpåverkan genom transporter och utsläpp från gräv- och anläggningsmaskiner. Som pilotprojekt inom LFM30, Lokal Färdplan Malmö, för att utveckla beräkningsmodeller för anläggningsarbeten var den stora insikten för Sydvatten

Jm *V*
7

att det är materialvalen som spelar en avgörande roll i ledningsarbeten. Medvetna val i stora projekt kan bidra till en rejäl minskning av koldioxidutsläppen.

Sydvatten är en av pionjerna i arbetet med att ta fram beräkningsmodeller, och har under året bjudits in för att dela med sig av kunskap och erfarenheter till systerorganisationer, konsulter och entreprenörer. Bolaget deltar förutom i LFM30 även i utvecklingsarbete på nationell nivå för att införa arbetet på bred front inom VA-sektorn. Att alla aktörer jobbar åt samma håll är en förutsättning för framgång, även för enskilda aktörer som Sydvatten. Inom den byggintensiva dricksvattensektorn kan utsläppen från anläggningsarbeten vara flera gånger högre på ett år än utsläppen från driften.

Robust ekonomi

Vikten av att ha en robust ekonomi aktualiserades under året då det ekonomiska läget i omvärlden blev alltmer ansträngt. Sydvatten har ett uppdrag som kräver en långsiktighet i planering och genomförande, i synnerhet när det gäller de stora strategiska investeringarna. Det är därför en förutsättning att bolaget har en finansiell styrka som gör att denna långsiktighet kan bibehållas oavsett omvärldshändelser. Det är samtidigt viktigt att bolaget inte skjuter vidare en ekonomisk börda till ägarkommunerna eller deras invånare.

Sydvatten har en god finansiell ställning. Vid utgången av 2022 var obeskattade reserver som andel av anläggningstillgångar 11,0 % och den genomsnittliga räntebindningstiden i bolagets skuldportfölj 4,38 år inklusive planerad upplåning 2023. Det genomsnittliga vattenpriset till våra ägarkommuner uppgick till 4,43 kr/m³.

Under 2023 fortsätter genomförandet av de strategiska planerna, med hjälp av bolagets goda ekonomi som gör att stora kostnadsökningar kan hanteras utan att öka den ekonomiska bördan på invånarna i ägarkommunerna.

Vad vill vi uppnå	Hur ska vi göra det	Hur följer och utvärderar vi effekten
Stabil och långsiktig ekonomi för att på egen hand klara större inre och yttre påfrestningar	Välkonsoliderade finanser med en motiverad soliditet	Andel obeskattade reserver/anläggningstillgångar (%) Målnivå: 8-12 %
Hållbar avgiftsutveckling	Långsiktighet i budgetering och finansiering	Genomsnittliga räntebindningstider Målnivå: 2-5 år
		Genomsnittligt vattenpris till delägare (kr/m ³)

Effektfulla strategier för prissäkring

Inflationen kom tillbaka på bred front under 2022. Sydvatten har sammantaget haft betydligt större prisökningar under 2022 än vad som avspeglas i hur inflationen utvecklats under året.

Kostnadsökningar inom i stort sett samtliga områden som påverkar Sydvatten tog fart. Riksbanken höjde från 0 % till 2,75 % under året. Elpriserna, såväl för terminskontrakt som spotpriser, flerdubblades under året. Inom vissa material- och entreprenadsegment har prisökningen under året varit upp mot 50 %. Detsamma gäller för flertalet av de processkemikalier Sydvatten använder. Det är alltså betydligt större prisökningar inom dessa områden än den allmänna inflationsnivån i samhället.

*M 8
7*

Sydvatten har sedan länge strategier för prissäkring inom flera områden, till exempel räntor och el, varför den fulla effekten av kostnadsökningarna inte drabbat bolaget. Inom entreprenadområdet har andra strategier för att hantera kostnadsökningarna tillämpats, bland annat förändrade entreprenadformer och längre anbudstider. Sydvatten har därför kunnat hantera årets kostnadsökningar relativt väl.

Budgetarbete och 10-årsplan i en oförutsägbar omvärld

Kostnadsökningarna för räntor, energi och processkemikalier har varit exceptionella de senaste åren, och förväntas fortsätta under 2023. Till detta kommer ytterligare kostnadsökningar när ett nytt tjänstepensionsavtal träder i kraft 2023. Bolagets syn är att dock att den rådande ekonomiska situationen är övergående och att kostnaderna kommer att falla tillbaka och nya, mer normala nivåer kommer att etableras.

Tendenser till sjunkande priser som stödjer denna syn noterades också i slutet av 2022. Detta betraktelsesätt var en av de grundläggande förutsättningarna i arbetet med budgeten för 2023 och flerårsplanen 2024–2032. Följaktligen ligger huvudstrategin i investeringsplanen fast med genomförandet av projektet att förse Vombverket med vatten från Bolmen till 2031.

Inriktningen i budgetarbetet var också en oförändrad avgiftshöjning jämfört med vad som aviserats i fjolårets flerårsplan. Detta för att minska kostnadsutvecklingen för abonnenterna och möjliggöra goda planeringsförutsättningar för VA-organisationerna i våra ägarkommuner. Detta innebär dock att Sydvatten kommer att göra ett relativt stort underskott för 2023.

Oförutsägbarheten och osäkerheten om framtiden har under de senaste åren varit stor och kommer troligen att förbli det under 2023. Bolaget kommer därför att noga följa kostnadsutvecklingen för att löpande kunna hantera både mer positiva och negativa scenarier under det kommande året.

Nytt soliditetsmål

En förutsättning för att kunna hålla fast vid tidigare aviserade avgiftshöjning, och därmed ge abonnenter och ägare en förutsägbar och hållbar utveckling av avgiften, är bolagets robusta ekonomiska ställning. Under året har ett nytt mål tagits fram som ska antas vid bolagets årsstämma 2023 genom en komplettering av ägardirektivet: Bolaget ska ha en soliditet i intervallet 12–16 %.

Bolaget har sedan tidigare ett strategiskt mål att de obeskattade reserverna ska uppgå till 8–12 % av bokfört värde på anläggningstillgångarna. I budgetarbetet för 2022 noterades att detta mål, i takt med bolagets stora investeringar i anläggningstillgångar, snart skulle bli avgiftsdrivande varför styrelsen beslutade om att ett nytt mål för robust ekonomi skulle tas fram.

Vid utgången av 2022 uppgår bolagets soliditet till 21,1 % och det kommer därmed ske en succesiv anpassning till det nya målet. I arbetet med att ta fram ett nytt mål gjordes en benchmarking mot soliditetsnivån hos tolv kommunala aktiebolag verksamma inom VA-sektorn. Den visade att genomsnittet för dessa var en soliditet om 6 %. Sydvatten kommer därmed fortsatt att vara ett av de mest solida bolagen i hela VA-sektorn.

M ⁷
?

Grön finansiering

Under 2022 gjordes en upplåning från Handelsbanken om 575 miljoner. Lånet är Sydvattens första så kallade gröna lån, som innebär att bolaget får gynnsammare villkor mot uppfyllande av vissa miljökriterier.

Sydvatten ska investera 3,9 miljarder under de kommande 10 åren och har därmed behov av såväl nya lån som att refinansiera befintlig låneskuld. Sydvatten finansierar verksamheten genom att ta upp banklån hos olika aktörer på finansmarknaden.

Arbetet med att ta fram ett obligationsprogram och ett grönt finansieringsramverk har fortsatt under året. Det gröna finansieringsramverket innebär att all framtida finansiering kommer att vara grön. Med ett obligationsprogram kommer Sydvatten att få tillgång till fler finansiärer än tidigare. Att bredda bolagets arbete med finansiering förstärker bolagets möjlighet att agera effektivt och långsiktigt i finansieringsfrågorna och därmed behålla en robust ekonomisk ställning.

Kompetent organisation

De snabba förändringarna i omvärlden ställer stora krav på Sydvattens förmåga att anpassa verksamheten och utreda nya hot och möjligheter. För detta krävs en organisation som är kompetent, flexibel och strategisk. Medarbetarna och deras kompetenser måste spegla Sydvattens övergripande uppdrag – att på ett långsiktigt sätt säkerställa att invånarna i västra Skåne har tillgång till dricksvatten av hög kvalitet under många år framöver. Det ställer krav på medarbetare med strategisk och operativ kompetens som har intresse för samhällsutveckling i allmänhet och klimatfrågan i synnerhet.

Förutom den ordinarie driften arbetar Sydvatten i dag med flera mycket stora och komplicerade utvecklingsprojekt. Det ger ett behov av en extremt kompetent organisation med exempelvis specialiserade ingenjörer, säkerhetskompetens och specialister inom styr- och reglerteknik.

Sydvatten är en stark aktör i VA-Sverige och är med och driver utveckling. Medarbetarna uppmuntras till externa engagemang för att bidra till branschens utveckling och hämta hem ny kunskap. Kompetensförsörjningen är en utmaning för Sydvatten, precis som för många andra tekniska bolag. Sydvatten arbetar därför strukturerat med att skapa en organisation som är en attraktiv arbetsgivare med gott rykte och stora möjligheter till utveckling för den enskilde. En stor del av verksamheten innebär samverkan mellan olika kompetenser, från forskning och påverkansarbete till driftsfrågor och teknisk utveckling. Bolaget deltar på arbetsmarknadsmässor, erbjuder möjlighet till examensarbeten och doktorandtjänster samt har ett aktivt arbete med att hitta nästa generations vattenexperter med Tänk H₂O!

Under 2022 började ett nytt kollektivavtal att gälla och ett nytt system för att följa upp olyckor och tillbud sattes i drift. Det systematiska arbetsmiljöarbetet fick gott betyg i en granskning av bolagets lekmannarevisorer.

Som ett led i att vara en attraktiv och bra arbetsgivare genomförs medarbetarundersökningar. Undersökningen hjälper till att förstå vad det är som driver engagemanget hos medarbetarna och hur Sydvatten upplevs som arbetsgivare. Personalomsättning och sjukfrånvaro är andra verktyg för att utvärdera nuläge och eventuella behov av riskanalys och åtgärder. Sjukfrånvaron är fortsatt förhållandevis låg och personalomsättningen likaså.

2023
7
1

Genom en mix av gemensam chefsgruppsutveckling och individuell utbildning erbjuds chefer löpande möjlighet att utveckla ett hållbart ledarskap. Under året har aktiviteter genomförts med koppling till företagskultur och värderingar. Ett antal chefer har även deltagit i handelshögskolans utbildning i strategiskt ledarskap och workshops på temat mångfald och inkludering har arrangerats.

Vad vill vi uppnå	Hur ska vi göra det	Hur följer och utvärderar vi effekten
En kompetent och attraktiv organisation	<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa hållbart och utvecklande ledarskap Strategiskt kultur- och värderingsarbete Strategisk kompetensförsörjning och successionsplanering Anställningsbara doktorander 	<ul style="list-style-type: none"> Genomsnittligt förtroendeindex och andra resultat från medarbetarundersökning Utvärdering av ledarskap Årlig lönekartläggning för att säkerställa könsneutral lönesättning
En värdeskapande samhällsaktör och en förebild inom vattensektorn	<ul style="list-style-type: none"> Öka medvetenheten om vattnets värde genom att synliggöra branschen och Sydvatten Integrera omvärldsanalys, forskning och påverkansarbete. Delta i branschorgan och annan samverkan kring innovation och utveckling Samarbete med universitet och högskolor Arrangera och medverka i seminarier och föreläsningar samt Tänk H2O! 	<ul style="list-style-type: none"> Utvärdering av resultaten av arbetet i branschorgan och liknande. Utvärdering av egna aktiviteter genom enkäter/intervjuer.
En trygg och säker arbetsmiljö där man mår bra och är hållbar som medarbetare såväl som samarbetspartner	<ul style="list-style-type: none"> Systematiskt arbetsmiljöarbete Hälsofrämjande aktiviteter Fördjupat och pådrivande fokus på säkerhets- och arbetsmiljöaspekter vid entreprenader 	<ul style="list-style-type: none"> Personalomsättning, % Sjukfrånvaro, % Olycksfall och tillbud, %

Tänk H₂O!

Gymnasieprojektet Tänk H₂O! genomfördes framgångsrikt under fem veckor vid Bolmens strand även denna höst. Tio gymnasieskolor hade fått del av stipendiet för ett tvådagars vatteninternat. Målet är att genom växelverkan mellan teori och praktik stimulera elevernas kreativitet, problemlösning och samarbetsförmåga samt att väcka gymnasieungdomars intresse för vattenfrågor inför deras utbildnings- och yrkesval. Totalt deltog över 900 elever i utbildningen och för många väcktes intresset för vattenbranschen. Vattenkursen får ett mycket positivt gensvar från både lärare och elever. Av utvärderingar framgår att eleverna ökat sin kunskap om vattenfrågor och att man också ger uttryck för att vilja dela med sig av den nyvunna kunskapen till andra.

Under programpunkten "Partnership in and beyond the water sector" presenterades Tänk H₂O! vid IWA:s världsvattenkongress i Köpenhamn. Det var tydligt att många var både imponerade och inspirerade av det unika projektet och att flera gärna ville göra något liknande i sina hemländer.

Bra betyg för arbetsmiljöarbetet

Lekmannarevisionen genomförde under året en särskild granskning gällande systematiskt arbetsmiljöarbete. Sammanfattningsvis är revisorerna nöjda med bolagets arbetsmiljöarbete och de hälsofrämjande insatserna som är viktiga delar för en trygg och säker arbetsmiljö.

Sydvatten vill att så stor del av arbetet som möjligt ska vara förlagd till den gemensamma arbetsplatsen. Att träffas fysiskt bidrar till att öka samhörigheten och möjliggör spontana möten och samtal med kollegor, vilket främjar verksamheten. Samtidigt erbjuds en viss grad av distansarbete till de medarbetare vars arbetsuppgifter kan utföras på distans. För majoriteten av Sydvattens medarbetare är det dock inte möjligt att arbeta på distans, eftersom den fysiska närvaron är en förutsättning för att kunna utföra arbetet.

Under hösten 2022 erbjöds en hälsoundersökning till alla medarbetare, något som återkommer vartannat år som en del av det förebyggande arbetsmiljö- och hälsoarbetet. Den hälso- och arbetsmiljöprofil som beskriver hälsoläget på arbetsplatsen ligger sedan till grund för att upprätta handlingsplaner och skapa motivation för att förbättra hälso- och arbetsmiljöarbetet på både individ- och gruppnivå.

På respektive arbetsplats har medarbetare möjlighet att delta i två halvtimmespass i veckan för gemensam gympa alternativt promenad. För att uppmuntra till hållbart resande erbjuder bolaget den som vill resa kollektivt möjligheten att teckna abonnemang genom Skånetrafikens förmånliga företagstjänst. Bolaget är även kopplat till en förmånsportal med rabatterade avtal inom bland annat friskvård som ger många möjligheter att använda friskvårdsbidraget direkt via portalen.

Forskningsledare blir lektor

Lunds universitet har godkänt Sydvattens forskningsledare Christian Alsterberg som adjungerad lektor på Lunds Tekniska Högskola i teknisk vattenresurslära. I tjänsten kommer han att handleda examensarbeten, arbeta med att initiera forskningsprojekt söka externa forskningsmedel, samverka med näringslivet och samhället samt undervisa teknologer i vattenresurslära. Två doktorander har rekryterats som kommer att delta i arbetet med att säkra och utveckla vattentäkter.

I december fick Christian ett förordnande som ledamot i vattendelationen för Södra Östersjöns vattendistrikt. Förordnandet innebär att han tillsammans med de övriga i delegationen kommer att granska och utvärdera förslag som kommit till vattenmyndigheten i Kalmar samt fatta beslut om vad som ska gälla för distriktet.

Regionalt strategiskt hållbarhetsarbete

Sydvatten har initierat ett nätverk för hållbarhetsansvariga i delägarkommuner. Syftet är att arbeta med strategiska hållbarhetsfrågor kring vattenförsörjning och vattenanvändning. Regionalt samarbete och erfarenhetsutbytet är en förutsättning för att lösa de komplexa utmaningarna kring vattenfrågan. Nätverket kan till exempel göra gemensamma insatser för att minska vattenanvändningen och ta fram mer jämförbara klimatberäkningar för regionen när det gäller VA-verksamhet. Med i nätverket finns även representanter från NSVA och VA SYD.

Vi möter studenter på Arkad

Inom VA-branschen är efterfrågan på kvalificerad personal stor och den förväntas öka de kommande åren. Arkad är Skandinaviens största karriärmässa för ingenjörer, arkitekter och industridesigners. Sydvatten fanns på plats, i gemensam monter med NSVA, i två dagar för att träffa studenter och prata framtid, jobb, karriärmöjligheter, samarbeten och sommarjobb.

Partner i Sustainalink

Sustainalink driver projekt där universitetsstudenter löser hållbarhetsutmaningar som privata och offentliga aktörer står inför. Under året har studenter från Sustainalink bland annat hjälp till med utredning om klimatkompensation samt utfört intervjuer för att kartlägga behov och möjligheter bland intressenterna kring Kävlingeån. I slutet av 2022 annonserades studentprojekt ut om bland annat invasiva vandrarmusslor, spårning av PFAS och våtmarker som kolsänka.

M E
7

Generellt om antikorrupktion

Sydvatten har en policy mot mutor och korrupktion. Vi har även en policy rörande representation, som beskriver hur vi ska agera vid representation, gåvor, konferenser, mässor och studieresor. Policyn finns tillgänglig för alla medarbetare i den öppna och lättillgängliga personalhandboken. De administrativa rutinerna är utformade så att attest- och utbetalningsreglerna ska bidra till god intern kontroll.

Bolaget har ett visseblåsarsystem där anställda, kunder och leverantörer anonymt kan rapportera om missförhållanden. Systemet ligger hos en extern part för att säkerställa anonymitet för uppgiftslämnaren. Inga ärenden har inkommit under 2022.

M 4
7

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Sydvatten AB, 556100-9837, med säte i Skåne län, Malmö kommun, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31.

Allmänt om verksamheten

Sydvattens uppdrag är att bereda och distribuera dricksvatten med jämn och hög kvalitet till ägarkommunerna. För detta ändamål utnyttjar bolaget de legaliserade uttagsrätterna i råvattentäkterna Bolmen, Vombsjön och Ringsjön. Sydvattens vattendomar i sjöarna utgör för bolaget betydande värden. Bolaget äger och driver Bolmentunneln, Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distribution av dricksvatten.

Väsentliga händelser

Rysslands anfall mot Ukraina kom att i stor utsträckning prägla 2022, för Sydvattens del innebar det ett ytterligare stärkt fokus på säkerhetsfrågor och att den kostnadsinflation som tagit fart under 2021 accelererade markant.

Dricksvattendistributionen till anslutna kommuner uppgick till 76,6 miljoner kubikmeter, vilket är en minskning med 1,4 miljoner kubikmeter jämfört med föregående år. Den sjunkande förbrukningen är troligtvis en effekt av den försämrade ekonomiska situationen, hushåll, företag och övriga abonnenter sparar både på energi och vatten.

Leveransen av dricksvatten har upprätthållits utan några direkta störningar under hela året. En mindre läcka på Vombledning 1 mellan Staffanstorp och Malmö upptäcktes under sommaren och kunde repareras utan påverkan för abonnenterna. I april färdigställdes anslutningen av Båstad kommun och dricksvattenleveranserna påbörjades.

I april undertecknade VD för Sydvatten AB och förbundsdirektören för VA SYD en gemensam viljeyttring om en organisatorisk flytt av Bulltofta vattenverk från VA SYD till Sydvatten AB. Syftet är att skapa optimala förutsättningar för den regionala dricksvattenförsörjningen ur ett ekonomiskt, säkerhetsmässigt och kvalitativt perspektiv. En arbetsgrupp är tillsatt för att ta fram ett beslutsunderlag, vilket ska vara klart i juni 2023.

I maj beslutade bolagets styrelse att ingå ett samarbetsavtal med Laholmsbuktens VA (LBVA) om möjligheten för LBVA att använda Bolmen som råvattentäkt. Det är ett strategiskt beslut för LBVA i syfte att trygga kommande generationers dricksvattenförsörjning i de båda ägarkommunerna, Laholm och Halmstad. Samarbetsavtalet innebär att Sydvatten avstår 0,7 m³/s av bolagets uttagsrätt ur Bolmen vilket är helt i enlighet med intentionerna i den ursprungliga vattendomen från 1971 som omfattade både Skåne och Halmstadsområdet.

I juli erhöll Sydvattens laboratorium ackreditering enligt ISO/IEC 17025 av Swedac för ett antal mikrobiologiska parametrar. Syftet med ackreditering är att kunna säkerställa att certifiering, kontroll och provning görs med hög kvalitet och god säkerhet för liv, hälsa och miljö.

Investeringar

Investeringstakten var hög under 2022, årets investeringar uppgick till 445 (338) miljoner kronor fördelat på 150 investeringsprojekt.

Jan 7

I början av året påbörjades byggnationen av en tredje dricksvattenledning mellan Vombverket och Ugglarpsreservoarerna vilket var det ekonomiskt största projektet under 2022 med ett utfall om 181 miljoner. Andra ekonomiskt stora projekt som pågick under året var byggnation av en UV-anläggning, 47 miljoner, och en fjärde produktionslinje, 68 miljoner, båda på Vombverket. De tre projekten kommer att färdigställas under våren 2023.

Anslutningen av Skurups kommun skulle ha påbörjats 2022 men fick skjutas till 2023 på grund av en utdragen handläggningsprocess för miljötillstånd hos Länsstyrelsen i Skåne.

Även byggnationen av en tredje reservoar vid Ugglarp försenades, på grund av en komplicerad markaffär, och kommer att påbörjas under 2023.

Resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till 11 (19) miljoner, resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 0 (0) miljoner.

Finansiell ställning

Sydvatten har en stark finansiell ställning med en soliditet om 21 (23) %. Vid utgången av året uppgick eget kapital till 451 (451) miljoner och obeskattade reserver till 378 (367) miljoner.

Bolaget bedriver en anläggningstung verksamhet och håller en hög investeringstakt, vilket medför en ökande upplåning och räntexponering. Vid utgången av 2022 uppgick bolagets skulder till kreditinstitut till 2 527 (2 202) miljoner. Räntenettet ökade från 28 till 35 miljoner, till stor del beroende av ränteutvecklingen under året. Riksbanken började höja styrräntan i maj, från 0 % till 2,50 % vid utgången av 2022. Genomsnittlig ränta inklusive räntederivat var 1,16 (1,06) %.

Sydvatten finansverksamhet ska enligt bolagets finanspolicy kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet. Under 2022 togs ett grönt lån upp om 575 miljoner med en löptid på 8 år. Av lånebeloppet användes 250 miljoner för att refinansiera två lån som löpte ut under året och resterande belopp för finansiering av pågående investeringsprojekt. Genomsnittlig kapitalbindningstid för hela låneportföljen vid utgången av 2022 var 4,65 (4,35) år.

Samtliga lån löper med rörlig ränta, Sydvatten säkrar sig mot denna räntexponering genom fasträntebindningar med hjälp av ränteswappar. Total säkrad volym med ränteswappar uppgick vid utgången av året till 2 372 (2 122) miljoner och den genomsnittliga räntebindningstiden inklusive planerad upplåning nästkommande år var 4,38 (4,27) år.

Forskning och utveckling

Sydvatten är tillsammans med NSVA och VA SYD ägare till forskningsbolaget Sweden Water Research AB (SWR). Aktieägarna ska under varje räkenskapsår proportionerligt finansiera ett maximalt belopp enligt fördelningsnyckel i aktieägaravtalet. Under 2022 uppgick Sydvattens andel av finansieringen till 4 885 (4 863) tkr. Detta belopp överstiger kostnaderna i SWR för 2022, överskjutande del om 948 tkr redovisas i enlighet med aktieägaravtalet som en eventualförpliktelse mot SWR. Sydvattens totala eventualförpliktelse mot SWR uppgår till 1 703 (755) tkr.

M 4
1

Sydvatten äger Forskningsstationen Bolmen vid Tiraholm i Hylte kommun. Stationen ingår i ett nationellt nätverk av fältstationer, SITES, och är öppen för alla universitet och högskolor som vill forska på Bolmen.

Förväntad framtida utveckling

Sydvatten kommer att fortsätta hålla en hög investeringstakt, under de kommande tio åren kommer investeringar i bolagets anläggningar om 3,9 miljarder att genomföras. Den mest omfattande investeringen är projektpaketet "Bolmenvatten till Vomb" (BTV), att göra Bolmen till primär vattentäkt även för Vombverket vilket medför att Vombsjön blir reservvattentäkt.

Bolmenvatten möjliggör en framtida utbyggnad av produktionskapaciteten på Vombverket och på så sätt uppnå full redundans mellan bolagets två produktionsanläggningar. I takt med att investeringsplanen genomförs kommer bolagets skuldsättning att öka och kostnader för avskrivningar och räntor att utgöra en allt större del av den totala kostnadsmassan.

I närtid är bolagets två största investeringsprojekt anslutningen av Skurups kommun till Sydvattens dricksvattennät och byggnationen av en tredje reservoar vid Ugglarp, båda förväntas gå in i entreprenadfas under 2023.

En viktig strategisk fråga för Sydvatten är att minska vattenförbrukningen i stort i samhället, och på så sätt kunna senarelägga eller helt undvika framtida strukturinvesteringar och minska VA-sektorns ekonomiska och miljömässiga påverkan på samhället. Under 2023 kommer bolaget att arbeta med att ta fram en strategisk plan för 2040 som syftar till att åstadkomma en väsentlig framtida minskning av dricksvattenförbrukningen.

M-R
7

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

	Belopp i Mkr				
	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Ur resultaträkningen mnkr					
Rörelsens intäkter	372	353	353	327	326
Rörelsens kostnader	241	225	222	204	161
Planmässiga avskrivningar	85	80	76	69	62
Finansiella kostnader	35	27	27	36	56
Resultat efter finansnetto	11	21	27	16	47
Ur balansräkningen mnkr					
Anläggningstillgångar, totalt anskaffningsvärde	5 207	4 764	4 430	4 243	4 012
Investeringar	445	338	196	234	228
Eget kapital inklusive obeskattade reserver	828	817	797	770	754
Leveranser					
Vattenleverans (mn m ³)	76,6	78	78,7	76,8	78,8
varav Ringsjöverket	46,5	46,6	47,2	46,3	47,6
varav Vombverket	30,1	31,4	31,5	30,4	31,2
Nyckeltal					
Soliditet %	21,1	23	23,8	24,9	25,8
Genomsnittligt vattenpris till delägare (kr/m ³)	4,43	4,18	4,15	4,01	3,89

Eget kapital

	2022-12-31	2021-12-31
Specifikation av bundet och fritt eget kapital:		
Aktiekapital	449 322	449 322
Reservfond	58	58
Totalt bundet eget kapital	449 380	449 380
Balanserat resultat	1 114	1 114
Årets resultat	-	-
Totalt fritt eget kapital	1 114	1 114
Totalt eget kapital	450 494	450 494

*M 2
1*

Förslag till disposition av företagets vinst eller förlust

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att fritt eget kapital, kronor 1 114 172, disponeras enligt följande:

	<i>Belopp i kr</i>
Balanserade vinstmedel	1 114 172
Årets resultat	-
Summa	1 114 172
Balanseras i ny räkning	1 114 172

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Mo 7
7

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Vattenförsäljning		342 004	325 683
Aktiverat arbete för egen räkning		21 188	19 380
Övriga rörelseintäkter		9 187	8 280
		<u>372 379</u>	<u>353 343</u>
Rörelsens kostnader	2		
Driftkostnader		-67 102	-56 251
Övriga externa kostnader	3,4,5	-68 169	-67 599
Personalkostnader	6	-106 059	-100 907
Avskrivning av materiella tillgångar		-85 320	-79 772
Övriga rörelsekostnader		-305	-252
Rörelseresultat		<u>45 424</u>	<u>48 562</u>
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		258	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-34 682	-27 635
Resultat efter finansiella poster		<u>11 000</u>	<u>20 927</u>
Bokslutsdispositioner	8	-10 999	-20 343
Resultat före skatt		<u>1</u>	<u>584</u>
Skatt på årets resultat	9	-1	-584
Årets resultat		<u>0</u>	<u>0</u>

M Z
7

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Dataprogram	11	5 186	7 632
Pågående immateriella anläggningstillgångar	16	70	64
		<u>5 255</u>	<u>7 697</u>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	12	359 218	358 065
Ledningar och tunnel	13	1 843 696	1 837 597
Maskiner och andra tekniska anläggningar	14	288 920	305 331
Inventarier	15	53 254	42 586
Pågående nyanläggningar	17	882 523	522 627
		<u>3 427 611</u>	<u>3 066 206</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	18	17	17
		<u>17</u>	<u>17</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>3 432 883</u>	<u>3 073 920</u>
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Kemikalielager		3 639	1 326
Förråd		401	3 724
		<u>4 040</u>	<u>5 050</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Skattefordran		468	-
Kundfordringar		101 871	111 408
Övriga fordringar		538	1 859
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	8 372	5 048
		<u>111 249</u>	<u>118 315</u>
Kassa och bank	20	9 648	21 682
Summa omsättningstillgångar		<u>124 937</u>	<u>145 047</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>3 557 820</u>	<u>3 218 967</u>

M 4
1

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	21	449 322	449 322
Reservfond		58	58
		<u>449 380</u>	<u>449 380</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust	22	1 114	1 114
		<u>1 114</u>	<u>1 114</u>
		<u>450 494</u>	<u>450 494</u>
Obeskattade reserver			
Akkumulerade överavskrivningar	23	377 897	366 898
		<u>377 897</u>	<u>366 898</u>
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	24	18 044	18 350
		<u>18 044</u>	<u>18 350</u>
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	25	2 310 000	1 952 000
		<u>2 310 000</u>	<u>1 952 000</u>
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		-	1 424
Skulder till kreditinstitut	25	217 000	250 000
Leverantörsskulder		59 194	69 619
Övriga kortfristiga skulder		10 078	13 282
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	115 113	96 900
		<u>401 385</u>	<u>431 225</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>3 557 820</u>	<u>3 218 967</u>

7/10 2
7

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i Tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-01-01- 2022-12-31</i>	<i>2021-01-01- 2021-12-31</i>
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		45 424	48 561
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar och nedskrivningar		85 320	79 772
Vinst vid försäljning av inventarier		-58	-7
Förlust vid utrangering av inventarier		303	251
Avsättning pension		-305	-858
Omklassificering pågående projekt		-	-
		<u>130 684</u>	<u>127 719</u>
Erhållen ränta		258	-
Erlagd ränta		-34 682	-27 635
Betald inkomstskatt		-1 893	-288
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		94 367	99 796
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-) / Minskning (+) av varulager		1 010	349
Ökning(-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		7 533	-14 273
Ökning(+)/ Minskning (-) av rörelseskulder		4 584	29 048
Kassaflöde från den löpande verksamheten		107 494	114 920
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-129	-64
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-444 459	-338 397
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		60	6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-444 528	-338 455
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		575 000	450 000
Amortering av lån		-250 000	-321 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		325 000	129 000
Årets kassaflöde		-12 034	-94 535
Likvida medel vid årets början		21 682	116 217
Likvida medel vid årets slut		9 648	21 682

M K
7

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i Tkr om inget annat anges. Belopp inom parentes anger föregående års värde.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämnden allmänna råd BFAR 2012:1. Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Företaget tillämpar K3 från 2014.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Intäkter

Nettoomsättningen omfattar i huvudsak intäkter från bolagets delägarkommuner. Intäkterna avseende fasta kostnader för vattenleveranser fördelas mellan delägarna efter folkmängden i respektive kommun. Intäkter avseende rörliga kostnader för vattenleveranser redovisas i takt med att de intjänas. Ränteintäkterna redovisas i takt med att de intjänas.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade värdeminskningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar delas upp på betydande komponenter. Komponentavskrivning tillämpas enligt K3. Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon 5 år, Inventarier i snitt 5-15 år, Maskiner i snitt 10-25 år, Brunnsgallerier i snitt 25 år, Ledningar 50-80 år, Tunnel 100 år, Byggnader 20-50 år, Markanläggningar 20 år, Mark avskrivs ej. Avskrivningstider för ledningar följer den rekommendation som är framtagen av Svensk Vatten Utveckling.

Låneutgifter

Låneutgifter (ränta) bokförs som finansiell kostnad.

Finansiella instrument

Ränteswappar används i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning i låneportföljen. Derivat redovisas inte i balansräkningen under avtalets löptid. Intäkter och kostnader hänförliga till derivatinstrument nettoredovisas under räntekostnader.

Bolaget vill begränsa exponeringen mot risken i rörlig ränta. Bolaget har därför ingått avtal om ränteswappar. Genom ränteswapparna betalar bolaget en fast ränta och erhåller 3M Stibor. Att delvis ta bort denna risk överensstämmer med bolagets målsättning om en jämn och stabil räntekostnad över tiden. Som en del av bolagets ränteriskhantering ingår även att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Väsentliga leasingavtal redovisas under not 5.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (återanskaffningsvärdet).

M 3
1

Avsättningar

Som avsättningar redovisas sådana förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller den tidpunkt då de ska infrias.

Utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Företagets ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, betald frånvaro och ersättningar efter avslutad anställning (pensioner). Bolaget har olika pensionssystem, det finns både förmånsbestämda och premiebestämda pensioner. Redovisning sker i takt med intjänandet. Företaget har inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen. Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen. Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden.

Obeskattade reserver, bokslutsdispositioner

Skattelagarna ger bolaget möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. De obeskattade reserverna redovisas som en särskild post i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avsättning till eller upplösningar av obeskattade reserver under bokslutsdispositioner. De obeskattade reserverna består till 20,6 % av uppskjuten skatteskuld och 79,4 % av eget kapital.

Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om vissa villkor är uppfyllda. Styrelsen har utarbetat och antagit en investeringsplan, enligt angivna villkor, som minst motsvarar de obeskattade reservernas storlek.

M P
1

Not 2 Rörelsens kostnader

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Drift och underhåll	180 384	172 948
Elkostnad för driften	29 820	26 042
Kemikaliekostnader för driften	23 915	19 992
Transitering	7 210	5 776
	241 329	224 758
Avskrivningar	85 320	79 772
Övriga rörelsekostnader	305	252
Summa	326 954	304 782

Not 3 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Revisionsuppdrag (Ernst & Young)	231	250
Andra uppdrag	-	85
Summa	231	335
Revisionsuppdrag (Malmö stad)	53	43
Summa	53	43

Not 4 Leasingavtal

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Totala leasingkostnader	2 393	2 246
Summa	2 393	2 246

Not 5 Operationella leasingavtal

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Framtida minimileasingavtal som skall erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	981	924
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	1 962	2 775
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-
Under året kostnadsförda leasingavgifter	941	924

I bolagets redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av två leasade dumpers och en sandskimmer på Vombverket.

Leasingavtalen är finansiella men redovisas som operationella.

Leasingavtalen löper på 7 år. Leasingavgifter baseras på anskaffningsvärdet och en ränta motsvarande Stibor 1 M + 1,00%.

Vid leasingperiodens slut är restvärdet 10% av anskaffningsvärdet.

M

Not 6 Anställda och personalkostnader**Medeltalet anställda**

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Män	83	75
Kvinnor	28	27
Totalt	111	102

Medeltalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Löner och andra ersättningar

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Styrelsen och verkställande direktör	2 948	2 881
Övriga anställda	63 130	61 377
	66 078	64 258

Redovisning av könsfördelning i företagsledning

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Antal kvinnor</i>		
Styrelsen	5	4
Övriga ledande befattningshavare	4	4
	9	8
<i>Antal män</i>		
Styrelsen	8	9
Övriga ledande befattningshavare	5	5
	13	14

Pensions- och övriga sociala kostnader

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Pensionskostnader för styrelse och VD	1 240	1 159
Pensionskostnader för övriga anställda	13 215	12 399
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	20 490	19 776
Summa	34 945	33 334

Av pensionskostnaderna avser 1 239 (1 159) bolagets VD.

Vid uppsägning från bolagets sida har bolagets verkställande direktör 12 månaders uppsägningstid. Utöver detta har verkställande direktören rätt till ett avgångsvederlag motsvarande ersättningar för 12 månaders anställning.

Handwritten signature and number 7

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Räntekostnader, övriga	28 770	22 291
Borgensavgifter	5 911	5 344
Summa	34 682	27 635

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Förändrad överavskrivning	-10 999	-20 343
Summa	-10 999	-20 343

Not 9 Skatt på årets resultat

	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Aktuell skattekostnad	475	584
Tillfällig skattereduktion	-474	-
	1	584

Avstämning av effektiv skatt

	2022-01-01- 2022-12-31		2021-01-01- 2021-12-31
Resultat före skatt	1	Procent	Belopp
Skatt enligt gällande skattesats	0	20,6	120
Ej avdragsgilla kostnader	475		464
Tillfällig skattereduktion	-474		-
Redovisad effektiv skatt	-1		-584
Differens	0		0

M R
1

Not 10 Årets totala investeringar

	2022-12-31	2021-12-31
Samhällekoniskt lönsamma investeringar	371 414	73 032
Tvingande enligt lag / regler	891	778
Företagsekonomiskt lönsamma investeringar	37 243	220 734
Företagsekonomiskt lönsamma underhåll	35 041	43 918
	444 589	338 462

Aktiverad kostnad

I investeringar 2022 ingår aktiverad arbetskostnad med 21 188 (19 380) tkr.

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	14 308	-
-Omklassificeringar	-	13 849
-Årets anskaffningar	124	1 362
-Utrangeringar	-	-903
Vid årets slut	14 432	14 308
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-6 675	-
-Omklassificeringar	-	-5 146
-Årets avskrivning	-2 571	-2 433
-Utrangeringar	-	903
Vid årets slut	-9 246	-6 676
Redovisat värde vid årets slut	5 186	7 632

Mr 4
7

Not 12 Byggnader och mark

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
- Vid årets början	684 139	633 955
- Nyanskaffningar	12 825	50 184
- Avyttringar och utrangeringar	-	-
Vid årets slut	696 964	684 139
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
- Vid årets början	-326 073	-315 970
- Årets avskrivning	-11 673	-10 103
Vid årets slut	-337 746	-326 073
Redovisat värde vid årets slut	359 218	358 066
Taxeringsvärde	11 289	11 260
Varav mark	3 138	3 138

Not 13 Ledningar och tunnel

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
- Vid årets början	2 547 017	2 507 927
- Nyanskaffningar	44 153	39 090
- Avyttringar och utrangeringar	-586	-
Vid årets slut	2 590 584	2 547 017
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
- Vid årets början	-709 420	-673 513
- Årets avskrivningar	-37 921	-35 907
- Avyttringar och utrangeringar	453	-
Vid årets slut	-746 888	-709 420
Redovisat värde vid årets slut	1 843 696	1 837 597

Not 14 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
- Vid årets början	878 345	825 883
- Nyanskaffningar	10 111	53 518
- Avyttringar och utrangeringar	-517	-1 056
- Omklassificeringar	-579	-
Vid årets slut	887 360	878 345
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
- Vid årets början	-573 015	-548 829
- Avyttringar och utrangeringar	429	807
- Omklassificeringar	201	-
- Årets avskrivning	-26 055	-24 993
Vid årets slut	-598 440	-573 015
Redovisat värde vid årets slut	288 920	305 330

Mr 4
9

Not 15 Inventarier

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
- Vid årets början	117 975	122 130
- Omklassificeringar	-2 075	-13 849
- Nyanskaffningar	20 129	12 172
- Avyttringar och utrangeringar	-1 415	-2 478
Vid årets slut	134 614	117 975
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
- Vid årets början	-75 389	-76 674
- Omklassificeringar	759	5 146
- Årets avskrivning	-8 060	-6 336
- Avyttringar och utrangeringar	1 330	2 475
Vid årets slut	-81 360	-75 389
Redovisat värde vid årets slut	53 254	42 586

Not 16 Pågående immateriella investeringar

	2022-12-31	2021-12-31
Vid årets början	64	-
- Årets investeringar	6	-
- Omklassificeringar	-	64
Redovisat värde vid årets slut	70	64

Not 17 Pågående nyanläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Vid årets början	522 628	340 556
- Årets investering	444 583	338 462
- Omklassificeringar	2 655	-64
- Årets anskaffning	-87 343	-156 326
Redovisat värde vid årets slut	882 523	522 628

M-P
?

Not 18 Andelar i intresseföretag

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
-Vid årets början	17	17
Redovisat värde vid årets slut	17	17

Delägare: Sydsvatten 1/3, NSVA 1/3, VA SYD 1/3

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Övriga upplupna intäkter	908	661
Förutbetalda försäkringspremier	1 032	1 039
Förutbetalda hyreskostnader	771	697
Övriga förutbetalda kostnader	5 661	2 651
Summa	8 372	5 048

Not 20 Kassa och bank

	2022-12-31	2021-12-31
Banktillgodohavande	9 648	21 682
	9 648	21 682

Sydsvattens kontokredit på 80 000 (80 000) är utnyttjad med 0 tkr (0).

Not 21 Antal aktier

	2022-12-31	2021-12-31
Antal aktier	4 493 224	4 493 224
Kvotvärde	100	100

Not 22 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till disposition av företagets vinst eller förlust
Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, 1 114 172, disponeras enligt följande:

	2022-12-31	2021-12-31
Balanseras i ny räkning	1 114	1 114

Not 23 Ackumulerade överavskrivningar

	2022-12-31	2021-12-31
Maskiner och andra tekniska anläggningar	377 897	366 898
	377 897	366 898

Av obeskattade reserver är 77 846 (75 581) uppskjuten skatteskuld.

Handwritten signature and mark

Not 24 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
Pensionskostnad		
Belopp vid årets ingång	18 350	19 208
Årets avsättningar (skuldförändring)	-306	-858
Summa avsättningar	18 044	18 350

Not 25 Skulder till kreditinstitut

	2022-12-31	2021-12-31
Skulder som förfaller inom ett år från balansdagen	217 000	250 000
Skulder som förfaller mellan två till fem år från balansdagen	1 130 000	1 247 000
Skulder som förfaller senare än fem år från balansdagen	1 180 000	705 000
Summa skulder till kreditinstitut	2 527 000	2 202 000
Varav långfristig skuld	2 310 000	1 952 000
Varav kortfristig skuld	217 000	250 000
	2 527 000	2 202 000

Upplåning har skett mot borgen från delägarkommunerna. Samtliga lån är amorteringsfria. Från och med 2021 betraktas lån som förfaller inom ett år från balansdagen som kortfristiga skulder.

Not 26 Finansiella instrument och riskhantering**Derivat och finansiell riskhantering**

	2022-12-31		2021-12-31	
	Nominellt värde	Marknadsvärde	Nominellt värde	Marknadsvärde
<i>Derivat för vilka säkringsredovisning tillämpas</i>				
Ränteswappar	2 372 000	224 096	2 122 000	12 453
	2 372 000	224 096	2 122 000	12 453

Marknadsvärdet för ränteswappar baseras på förmedlande kreditinstituts värdering, vars rimlighet prövas genom en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets villkor och förfalldagar och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. I det nominella värdet ingår två ränteswappar om sammanlagt 400 Mkr med start under 2023.

Not 27 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupen löne- och semesterlöneskuld	5 051	5 202
Upplupna sociala avgifter	3 355	3 370
Upplupna räntekostnader	6 723	-366
Förfakturerad vattenförsäljning	72 710	71 235
Avräkning högspänning	2 459	2 038
Transiteringskostnader	4 400	3 300
Övriga poster	20 414	12 121
Summa	115 112	96 900

M. & 7

Not 28 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

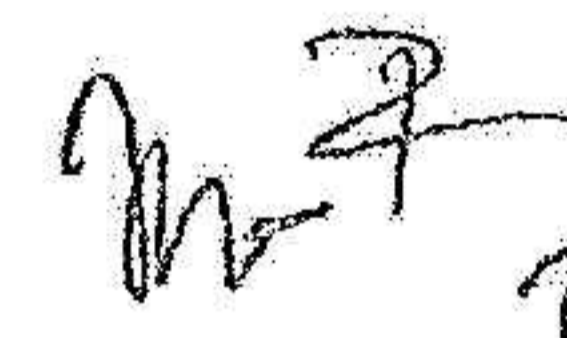
	2022-12-31	2021-12-31
<i>För koncernföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag</i>		
Kapitaltäckningsgaranti	500	500
Eventalförpliktelse	1 703	755

Sydvatten AB har tillsammans med övriga delägare i Sweden Water Research AB ingått avtal om kapitaltäckningsgaranti, varmed aktieägarna förbinder sig att säkerställa att SWR:s egna kapital vid varje tillfälle uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet. Garantin är begränsad till totalt 1 500 tkr. Sydvattens andel utgör 1/3.

Sydvatten AB hade tillsammans med övriga delägare i Sweden Water Research AB ingått avtal om eventalförpliktelse enligt aktieägaravtal.

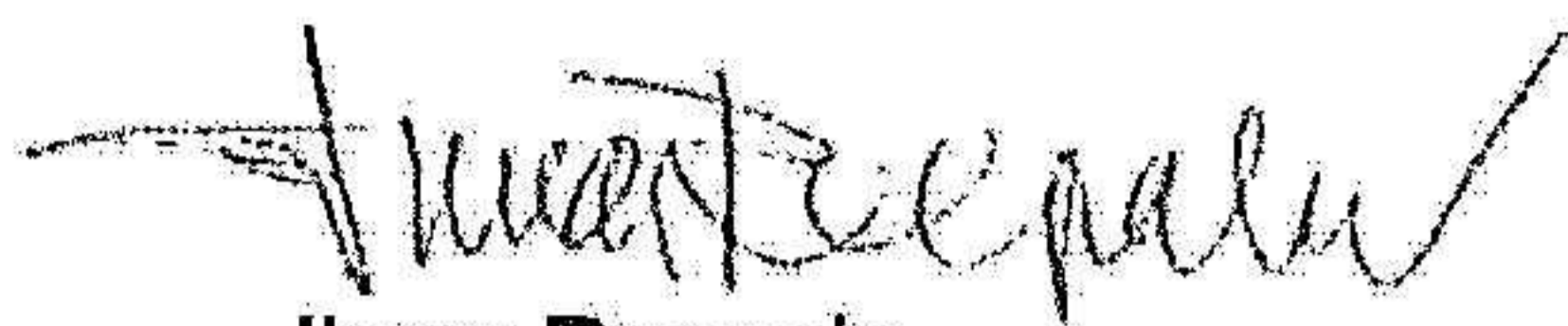
Not 29 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

I februari 2023 aviserade VD Jörgen Johansson att han efter 20 år i bolaget kommer att gå i pension. Sista anställningsdag blir 2023-08-31.

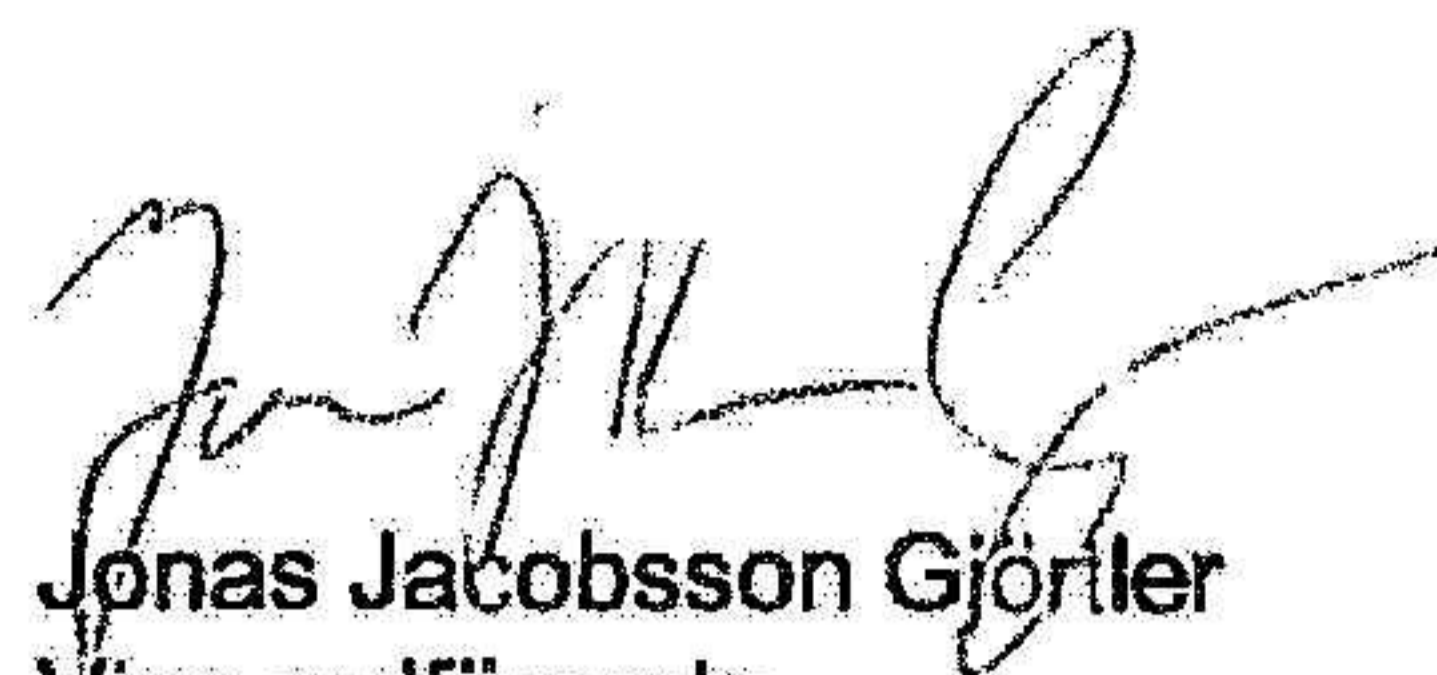

Underskrifter

Malmö

Ilmar Reepalu
Styrelseordförande
2023-03-13

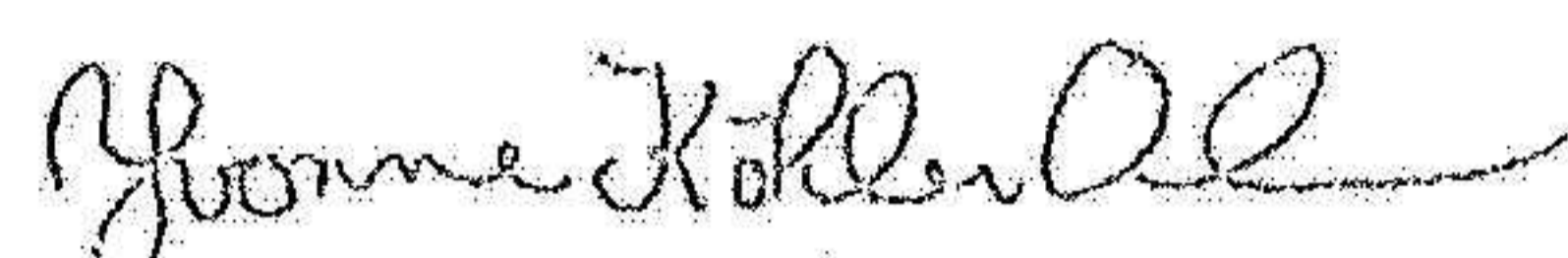
Jonas Jacobsson Görler
Vice ordförande
2023-03-14

Håkan Fäldt
2023-03-13

Anna Ingers
2023-03-13

Yvonne Köhler Olsson
2023-03-13

Rolf Hansson
2023-03-13

Fanny Johansson
2023-03-15

Elvir Mesanovic
2023-03-13

Johan Andersson
2023-03-13

Erik Sloy
2023-03-13

Anna Berg von Linde
2023-03-13

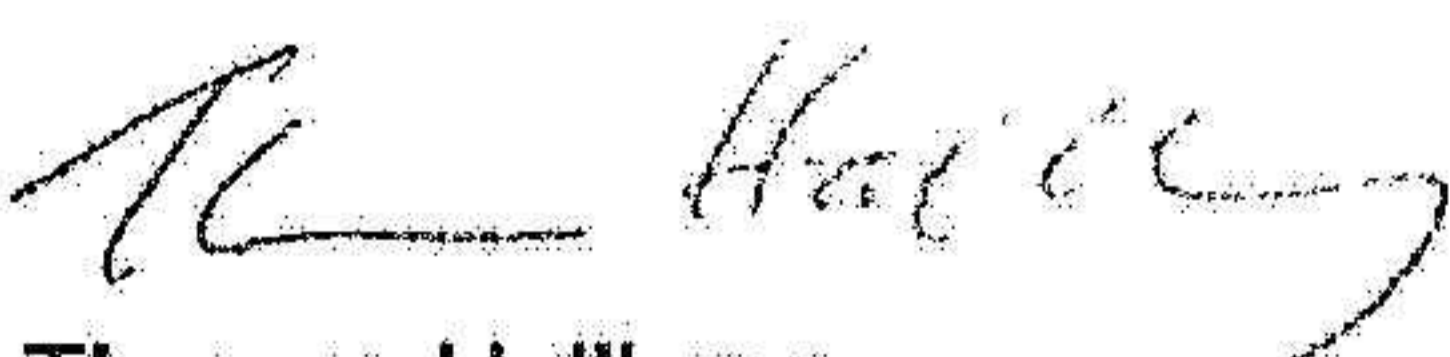

Lena Axelsson
2023-03-13

Jörgen Johansson
Verkställande direktör
2023-03-13

Vår revisionsberättelse har lämnats

Thomas Hallberg
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB
2023-03-30

Vår granskningsrapport har angivits

Åke Christiansson
Lekmannarevisor
2023-03-30

Åke Kronberg
Lekmannarevisor
2023-03-30

Building a better
working world

2023060114865

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Sydvatten AB, org.nr 556100-9837

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sydvatten AB för räkenskapsåret 2022. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 29-49.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sydvatten ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sydvatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-28. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är

tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

7

Building a better
working world

2023060114866

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sydsvatten AB för räkenskapsåret 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sydsvatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Malmö den 30 mars 2023

Ernst & Young AB

Thomas Hallberg
Auktoriserad revisor